

Sreda, 5. oktobar 2005.
Svedok Bogoljub Janičević
Otvorena sednica
Optuženi je pristupo Sudu
Početak u 9.07 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs (Nice), želim nešto da kažem. Nakon zasedanja prošlog petka sam se raspitao o rečima koje je koristio lord Ešdaun (Paddy Ashdown) tokom video snimka koji je korišćen prilikom glavnog ispitivanja prethodnog svedoka, u četvrtak 29. i to sam učinio zato što se optuženi žalio jer sam prihvato objašnjenje gospodina Najsa i rekao je da to nije objektivno, pošto, po njegovim rečima, film sam za sebe govori. Gospodine Miloševiću, vi se sećate da ste svedoku rekli da je lord Ešdaun rekao da je skandal za međunarodnu zajednicu što oni, a time je mislio na OVK (UCK, Ushtria Clirimtare e Kosoves), ima tako loše naoružanje. U engleskoj verziji tog video snimka lord Ešdaun je rekao sledeće: "Recite mu ... Mi ne možemo, znate, to je skandal da međunarodna zajednica nije dovoljno učinila". Prevodilačka služba primećuje da je albanski prevodilac na video snimku tačno preveo reči lorda Ešdauna na albanski. Takođe su potvrdili da je to ono šta je i gospodin Milošević čuo na BHS: "skandal je da međunarodna zajednica nije ništa učinila. Budite pažljivi sa ovim, ne mogu da obećam, ali u učinićemo sve šta možemo". Optuženi ima pravo na pravično suđenje i ovo jasno pokazuje da sudije u ovom Predmetu nisu pristrasne. Kada postoji optužba da nema dovoljno objektivnosti i kada se to odnosi na pitanje koje može da se proveri, Pretresno veće treba da ispita to pitanje i zato sam se ja raspitao. Ovo ispitivanje pokazuje da treba da se zahvalimo gospodinu Najsu za njegovo pojašnjenje, a to su već učinili sudija Kvon (Kwon) i sudija Bonomi (Bonomy) tokom glavnog ispitivanja i ta zahvalnost je bila dobro utemeljena. Gospodine Najs, izvolite.

TUŽILAC NAJS: U vezi sa istom temom ...

SUDIJA ROBINSON: Ne želim da nasatvljamo dalje o tome.

TUŽILAC NAJS: Shvatam to, ali samo deo u vezi s tim je da smo se dalje raspitali u vezi sa kartama i koliko sam shvatio, još jedna karta iz tog regiona će da bude na raspolaganju krajem ove nedelje. Sećate se da je postojala izvesna protivrečnost u vezi sa položajem Gegaja (Gegaj) i Kačanika (Kacanik). A sada, da se vratimo unakrsnom ispitivanju ovoga svedoka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson (Robinson)

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ono šta ste citirali potvrđuje ono šta sam ja tvrdio, jer ceo film je u vezi sa ...

SUDIJA ROBINSON: Nije. Nije. Idemo dalje sa unakrsnim ispitivanjem.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: TUŽILAC NAJS

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vratićemo se na krako na dokument u tabulatoru 9, u zbirci dokumenata o Račku (Recak). To je dokazni predmet 180 i on je na grafoskopu. Reč je o sastanku između ovog svedoka i brigadnog generala Mezoneva (Joseph Omer Michel Maisonneuve) koji je bio svedok u ovom Predmetu. Molim vas da sada pogledate na prvoj stranici pri dnu, posmatrač Gilbertson (Gil Gilbertson) vam je postavio pitanje "ko je bio juče zadužen za policiju". Vidite da je odgovor zabeležen, "čak i kao načelnik policije, ne mogu da donesem konačnu odluku. Štab mora da odluči, štab izdaje naređenja". Postavljeno vam je pitanje: "Ko je dao naređenje policiji da ode na tu lokaciju," a vi ste odgovorili, "zašto pitate, sve šta sam rekao je jasno". Na sledećoj stranici, molim vas, šesti red, postavljeno vam je sledeće pitanje: "Ko je učestvovao? Vojska Jugoslavije?" Vi odgovarate: "Ko kaže da su oni učestvovali?" Pitanje: "OEBS (OSCE, Organization for Security and Cooperation in Europe) je to video, američki KDOM (Kosovo Diplomatic Observer Mission) je to video" i onda, pri dnu strane, postavljeno vam je pitanje: "Američki KDOM, američki posmatrači i OEBS su primetili kako su nedužni ljudi ubijeni, izbrojano je više od 50 leševa, u toki je istraga. Ljudi su ubijeni, streljani izbliza. Možete li to da objasnite?". I ponovo su posmatrači primetili da vi izbegavate odgovor. Ovde ćemo da zastanemo, gospodine Janićeviću, da bi Pretresno veće moglo da odluči šta se desilo

na tom sastanaku, ali, recite nam, da li ste izbegavali da date odgovore na pitanje posmatrača, kako bi oni jasno rekli šta misle o tome?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ni u jednom trenutku nisam izbegavao odgovor.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ko je onda bio zadužen za policiju tog dana, recite nam? Niste rekli njima, ko je to bio?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Goran Radosavljević

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim vas, recite nam zašto niste rekli posmatračima to ime, Goran Radosavljević, kako bi oni mogli da odu i razgovaraju sa njim? Zašto im to niste rekli?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Molim vas, ja sam imao svoju nadređenu komandu. Moja nadređena komanda je Štab MUP-a u Prištini (Prishtine). Posmatrači su mogli da dođu i do Štaba MUP-a u Prištini, jer oni su tačno znali šta se dogodilo, koja je policija učestvovala i rečeno im je, ali nešto drugo je tu u pitanju, verovatno. Ja ne znam šta, ali ... Da li tu stoji da sam im rekao da je Štab MUP-a u Prištini nadležan za to? To mi niste preveli.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ovde je zabeleženo da ste vi odbili da identifikujete osobu koja je bila glavna i to je sve šta me zanima. Sada ćemo da idemo dalje. Ali pre nego što pređemo na drugu temu, mogu li da zamolim na kratko privatnu sednicu?

SUDIJA ROBINSON: Da, privatna sednica.

(privatna sednica)

SUDIJA ROBINSON: Da, javna sednica.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Janičeviću, tokom 15. vi ste, naravno, imali stalnu radio vezu i koristili ste šifru, je li tako?

prevodioci: Mikrofon za svedoka, molim.

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Koristili smo pozivne znake koji su u to vreme važili. Svako je imao svoj pozivni znak, kao i svuda u svetu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Tako je, vaš pozivni znak je bio "Brezajedinica broj 1", je li tako?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: "Brezajedinica" znak nije postojao. Breza 1 jeste.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: To ste bili vi.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Radomir Mitić, načelnik policije, bio je "Breza 3", je li tako?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A koristio je i pozivni znak "trojka", zar ne?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Radomir Mitić je bio "Breza 3", ne "trojka".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson?

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: "3" i "trojka", to vam je isto.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Optuženi ne može da prekida unakrsno ispitivanje. Ja vodim unakrsno ispitivanje na materijalu koji je meni na raspolaganju i optuženi ne može da svedoči ovde u ovoj fazi.

SUDIJA ROBINSON: Nisam siguran da on sada ovde svedoči. On je samo želeo da pojasni nešto. I moramo takve stvari da radimo, jer je ovo ide nama u korist, bar kad je reč o BHS.

TUŽILAC NAJS: Već sam ranije rekao da to ponekad pomaže, a ponekad iza toga stoji neka svrha.

SUDIJA ROBINSON: Mi smo ti koji o tome treba da prosudimo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ja sam sugerisao svedoku na osnovu informacija koje imam na raspolaganju, da je Mitić koristio poseban znak, "Breza 3" i, takođe, "trojka". Šta kažete na to?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Mitić je koristio pozivni znak "Breza 3".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Tokom tog dana, tokom vaše komunikacije sa Mitićem i neki drugi su čuli vaš razgovor, to je moguće, zar ne? Moguće je da su drugi ljudi u policijskoj stanici mogli da čuju ono šta ste vi govorili putem radio veze, zar ne?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Da, mogli su da čuju svi koji su bili na vezi.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Za spominjanje policije koristila se reč "plavi"?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: "Plavi" reč koristila se za pominjanje policije, ponekad, da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Šifra za vojsku je bila "zeleni". "Zeleni", dakle, boja zelena. I to je bila šifra za vojsku.

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Boja uniforme za vojsku.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, da. Da li prihvatate da je to bila šifra koja se koristila za vojsku?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ponekad, ali je i vojska imala svoje pozivne znake.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li prihvatate da ste u jednom trenutku, tokom 15. januara 1999. godine, koristeći šifru, odnosno pozivne znake, vi pitali Mitića da li je potrebno da se vojska uključi kako bi pomogla policiji, a Mitić vam je reako da nema potrebe za to u tom trenutku, budući da se sve odvija po planu? I time se, u stvari, pokazalo da ...

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Nikada me Mitić, ja se ne sećam da me Mitić pitao da li je potrebno da se uključi vojska u akciju. A da me je pitao, sigurno je da bih se setio.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U jednoj kasnijoj fazi, kasnije, vi ste ponovo pitali Mitića, koristeći svoje pozivne znake, sledeće: "Pazi da ne bude nikakvih posledica ili gubitaka". Mitić je odgovorio "ne brini", a zatim je Ljubiša Bošković razgovarao sa nekim i nakon što je završio taj razgovor sa nekim ko je bio u policijskoj stanici, objasnio je da ima preko 60 gubitaka u Račku i to je bilo između 11.30 i 12.00. Da li se sećate i da li prihvatate da je

vođen takav razgovor tokom koga ste vi upozorili Mitića da bude pažljiv, da ne bude nikakvih posledica, odnosno gubitaka, a da vas je onda Ljubiša Bošković obavestio da je do tada, dakle do 12.00, da je već ubijeno 60 terorista, kako je on to rekao?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ko vam je to rekao, slagao vas je, gospodine Najš. A evo zašto vas je slagao: Ljubiša Bošković je bio pomoćnik komandira policijske stanice u Kačaniku. On nema nikakve veze sa Štimljem (Shtime) i sa Račkom. Nikakve veze. I takav razgovor ja nisam vodio.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I, na kraju, iz ovog konkretnog izvora imamo informaciju, vi ste Mitiću ponovo sugerisali, naravno koristeći se određenim šifrovanim jezikom, da bi on ljudima na terenu trebalo da preporuči da sakriju svoje tragove, a Mitić je rekao da će to i da urade. Da li se sećate toga?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: To su gluposti, gospodine Najš. To je notorna glupost i ništa više od toga.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Evo još jedne druge tvrdnje, nije možda iz istog izvora, ali se tiče istog geografskog područja. Reč "blic" je takođe imala svoje određeno šifrovano značenje. Da li se sećate te reči "blic"?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li se sećate reči koja se odnosila na određene insekte?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ne sećam se.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li se sećate šifre koja je korišćena za OEBS?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ja vam sugerišem da je za njih korišćena jedna određena šifra u vezi sa nekim insektima i da se to koristilo kako bi se ljudi obavetili o tome da se OEBS nalazi na tom području, kako bi bile preduzete određene mere da bi se oni sprečili da vide ono šta se dešava

prevodioci: Ispravka prevodioca, korišćena je šifra "svraka" za OEBS.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Gospodine Najš, molim vas, nikada to nije korišćeno. Nikada. Tvrdim da nikada takve reči nisu korišćene, korišćeni

za KVM (OSCE Kosovo Verification Mission), KDOM ili vozilo OSCE, da su to reči koje su korišćene o pripadnicima posmatračke misije. A da je bilo nekog ili bilo kakvih namera da se sakrije šta se tamo događalo, pa ne bismo mi obavestavali KVM da izađe na lice mesta. Ne bi policija obavestavala sredstva javnog informisanja i kamere koje su snimale tok akcije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Idemo dalje. Možemo da pogledamo i to, ali 16. januara Milutinović je održao jednu konferenciju za štampu, odnosno, dao je jednu izjavu u kojoj je sugerisao da su se u Račku ... U stvari, da je Račak postao nove Markale. Na osnovu vašeg jučerašnjeg svedočenja, gospodine Janićeviću, mi smo saznali da su ljudi poginuli upravo na onim mestima gde su pronađeni. Ko je Milutinoviću uopšte dao tu ideju da se radi o novim Markalama. Da li ste mu vi to sugerisali, vi ili neko drugi, budući da se smatra da je na Markalama bio insceniran masakr?

SUDIJA ROBINSON: Ali da li se on složio s tim da su ljudi poginuli na onim mestima gde su nađeni?

TUŽILAC NAJS: To je juče bio njegov odgovor.

SUDIJA ROBINSON: Ako je tako, onda nastavite.

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Nije tačno. Nikad ja nisam rekao da su ljudi nađeni tu, da ih je KVM našao tu gde su poginuli.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ali 16., kako ste znali bilo šta o tome gde su tela nađena, kako bi Milutinović mogao da izađe sa ovim saopštenjem za štampu?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Treba da pitate Milutinovića. Ja se sa njim nikad u životu nisam čuo telefonom. To je jedno. Drugo, ja sam Milutinovićevu izjavu čuo na televiziju uveče, nakon izjave ambasadora Vokera (William Walker), o tome šta je on navodno video u Račku, šta je našao.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sada ću da vam pokažem jedan tabulator iz dokumentacije, radi se o tabulatoru o Račku, to je uvedeno u dokazni spis kao D299, tabulatori 395 i 396. Ovo je jedan plan koji nosi datum 20.

januar. Da li vam je ovaj plan poznat? Izgleda da su ga sačinili Dragan Ilić i Vladimir Aleksić.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Sve je ovo od 20. januara 1999. godine. Broj 6/99.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, to je taj. Radi se o planu. Da li vidite taj dokument?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Nešto nije u redu sa mikrofonom svedoka ili je neki tehnički problem, ali ja nikad ne čujem prvih nekoliko reči njegovog odgovora. Moram stalno da čitam sa transkripta šta je odgovorio.

SUDIJA ROBINSON: Zamoliću tehničare da se pobrinu, a ako se problem nastavi, molim vas da nam skreneta pažnju na to.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Na grafoskopu se nalazi pogrešan dokument. Sada ćemo da damo tačan dokument kako bismo uštedeli na vremenu. Pomozite mi i recite da li ste upoznati sa ovim planom?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Da, to je plan koji je sačinila radna grupa.

SUDIJA KVON: Mislim da nam je potrebna treća ili četvrta strana.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da. Neću da vam postavljam puno pitanja u vezi sa ovim, ali mene zanima da nam pomognete sa nečim drugim: ovaj plan se isključivo bavi time da se utvrdi identitet osoba koje su ubijene i da se tu navedu detalji o tim ljudima. Da li možete da nam objasnite zbog čega nije postojao plan da se sprovede istraga o onim OVK teroristima, ukoliko su uopšte postojali, koji su pobjegli, koji su i dalje bili aktivni? Zašto se ovde fokusiralo na one koji su ubijeni?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Okružno javno tužilaštvo je dostavilo zahtev za prikupljanje potrebnih obaveštenja od strane Ministarstva unutrašnjih poslova. Štabu MUP-a i Sekretarijatu za unutrašnje poslove. Štab

MUP-a je na osnovu tog zahteva Tužilaštva sačinio plan operacionalizacije taktičnih mera i istražnih radnji na utvrđivanju činjenica, izvinjavam se ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ali nikada se nije usredsredila pažnja na one ljude koji su preživeli i pobjegli, a ja vam kažem da vi kao policajac koji se suočavate sa teroristima, vas bi trebalo više da zanimaju preživeli teroristi nego mrtvi teroristi, pa me zato interesuje zašto se tako nekad ništa nije pojavilo u dokumentima koji su sačinjeni nakon Račka. Naravno, ja vam sugerisem da se to tako desilo budući da ste vi jednostavno radili na tome da uklonite tragove, znali ste da je to nešto protivzakonito i zbog toga ste se fokusirali na mrtve, a u stvari je trebalo da se bavite živima.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: To je vaša tvrdnja, a ne moja. Ja tvrdim da nije tako, gospodine Najš. Tri dana, tri dana teroristi i KVM nam nisu dozvolili da izvršimo uviđaj, pa za tri dana je mogao hiljadu puta da se promeni izgled lica meta. Hiljadu puta. Mogli su da se uklone dokazi, mogli su da se dodaju drugi dokazi koji bi upućivali da je urađeno nešto drugo u odnosu na ono šta su oni tvrdili. Ko je kriv za to, molim vas? Da je uviđaj izvršen tog dana kada je završena antiteroristička akcija, svi dokazni predmet, svi materijalni dokazi bi bili nađeni na licu mesta i sada ne bismo imali potrebu da raspravljamo ovde sigurno. I to zajedno sa pripadnicima KVM. KVM ni u jednom momentu nije bio isključen iz istražnih radnji i iz rada ekipe za uviđaj, nijednog momenta. Ali ovde je nešto drugo u pitanju. To vi verovatno znate.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu, ja sam postavio pitanje, izneo sam svoju sugestiju. Pređimo sada na tabulator 24, to je vaš dokument. Taj dokument je ranije već uveden u dokazni spis preko gospodina Stevanovića, a pod brojem D299, tabulator 386. Dakle, radi se o vašem izveštaju od 25. januara. Hteo bih samo da vam postavim dva pitanja u vezi sa tim. Tu stoji da imamo operativne informacije da su članovi takozvane OVK iz Račka koji su bili ubijeni, identifikovani, koji su bili aktivni u šiptarskoj bandi, pa onda dalje ide tekst, postoji spisak ljudi čija imena su poznata sudijama budući da se neka imena nalaze i na spisku žrtava iz Račka. Molim vas da sada pogledamo sledeću stranu. Pri vrhu stranice imamo jedno ime koje nam nije poznato, radi se o gospodinu Mustafi Aslaniju (Mustafa Asllani). Međutim, naredna tri imena Haćif Hisenaj (Haqif Hysenaj), Šeramet Sulja (Sheramet Sylja) i Fatmir Ljimi (Fatmir Limani) su nam poznata. Dakle, ova prva imena su imena ljudi koji su poginuli, a Tužilaštvo za njih tvrdi da su poginuli kao

nenoružani civili. A sada u dokumentu dalje stoji, tek koliko da vidimo o kom formatu se radi ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Koliko vidim i na transkriptu, a i ja sam čuo da je to tabulator 24 dokaznih predmeta iz bajndera gospodina Janićevića, kod mene se u tabulatoru 24 nalazi neki drugi dokument.

TUŽILAC NAJS: Ne, radi se o tabulatoru 24 dokumenata o Račku.

SUDIJA ROBINSON: Da. Radi se o dokumentaciji o Račku, ne o registratoru ovog svedoka.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Janićeviću, dakle, ovo je vaš izveštaj, vi ste ga potpisali i tu dalje stoji. Molim da se stranica malo podigne na gore. "Na osnovu informacija koje smo dobili od šiptarskih medija o pripadnicima takozvane OVK koji su ubijeni u selu Račak, imamo operativne informacije o učešću sledećih ljudi". I onda se tu navode uglavnom ljudi za koje se prihvata da su poginuli u Račku, mada dvojica su poginula možda negde drugde, ali otprilike na tom području i tu se ne nalaze imena ljudi čija se imena nalaze na spisku Tužilaštva, za koje Tužilaštvo tvrdi da su poginuli kao nenaoružani civili. Dakle, imamo Mehmet Mustafa (Mehmet Mustafa), zatim Hanumšahe Mujota (Hanumshahe Mujota), to je ćerka na koju ćemo da se vratimo, odnosno, ćerka kojom smo se juče bavili, zatim imamo Skender Ćari (Skender Qari), zatim molim da se sada okrene treća strana, tu se nalazi ime Kadri Sulja (Kadri Sylja). Još neka imena je spomenuo Šukri Buja (Shukri Buja), neka nije. Onda pri dnu strane vidimo sledeće: "Služba ima informacije da su drugi ljudi koji su ubijeni u selu Račak, a koji nisu bili identifikovani, aktivno bili uključeni ili su pomagali pripadnicima takozvane OVK". Recite nam sad, ako oni nisu bili identifikovani, kako ste došli do tog zaključka? Kako ste mogli da iznesete takvu jednu tvrdnju? Sahvatate šta vas pitam?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Prema operativnim saznanjima, sva ostala lica koja su poginula u Račku, opština Štimlje, 15.januara 1999. godine, a koja nisu identifikovana, aktivno su učestvovala ili pomagala

pripadnike takozvane OVK u selu Račak. Ovo je podatak koji je dobijen od pripadnika operativne policije koji je znao njihova imena, ali nije znao potpune podatke i verovatno ja nisam siguran u ovo šta kažem, jer sad nemam predamnom izveštaj na osnovu kojih je informacija sačinjena. Ali ona je sačinjena sigurno na osnovu relevantne informacije koja je dobijena od operativne policije koja se nalazila Račku.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Janićeviću, ako neko nije identifikovan, onda ne možete puno da kažete o toj osobi, jer ako ne znate njihova imena, onda ne znate šta su radili.

SUDIJA BONOMI: Gospodine Najs, optužnica je prepuna ljudi čiji se identitet ne zna, a koji su navodno počinili krivična dela.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, ali uz svo dužno poštovanje, to se razlikuje budući da se ovde kaže da je služba imala određene informacije, to je različito. Možda bi trebalo da to pročitamo kao da nisu u potpunosti identifikovani. Gospodine Janićeviću koju vrsti podataka, ako ste imali bilo kakve identifikacione podatke, o ovim ljudima kada ste sačinili ovaj izveštaj?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Pa, za svakog poginulog u Račku je imalo ili ime ili prezime ili ime oca. Recimo, sin Aslana, ne zna se ime. To nije potpuna identifikacija i lice nije identifikovano. Identifikacija je kada se utvrde svi relevantni podaci koji ukazuju i potvrđuju da se radi o tom licu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Možete li da nam kažete da li postoji neki dokument u kome stoji, ovo šta vi kažete u ovom dokumentu od 15. januara, dakle, da je neko delimično identifikovan kao pripadnik OVK?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Kada ste dobili ovu informaciju, ja ne znam na koji način ste je dobili, uz tu informaciju su bili i svi operativni podaci, službene beleške, izveštaji i informacije na osnovu kojih je ona sačinjena, osnova na osnovu koje je informacija sačinjena i poslata dalje. Ja sad to kod sebe nemam, nemam čak i ovu informaciju za vašu informaciju, a vi je imate.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vidite, razlog zbog koga sam vam postavio to pitanje i to na ovaj vrlo konkretnan način kako sam postavio, podeliću ovaj dokument Pretresnom veću ... Pretresno veće će da se seti da smo koristili

jednu tabelu tokom svedočenja gospodina Jašovića, a kako bismo pomogli Pretresnom veću. Mi smo dalje razmotrili tu tabelu u svetlu dokumenata koji su predloženi preko ovog svedoka, ispravljene su dve do tri greške koje smo utvrdili i to smo obeležili sivom bojom, ali ono šta se vidi na osnovu dokumenta, molim da se dokument da i svedoku, neka se svedok prvo upozna sa ovim dokumentom ... Vidite, gospodine Janićeviću, ovde u vrhu dokumenta se nalaze imena nekih ljudi koji su poginuli u Račku i za koje Tužilaštvo tvrdi da su poginuli kao nenaoružani civili. Dole, na levoj strani, imamo navodne informacije o učešću OVK i to na osnovu materijala koji je ponudio Jašović, a takođe na osnovu materijala predloženih preko Danice Marinković i preko Obrada Stevanovića. Gospodine Janićeviću, molim vas da sada pogledate treću stranu, videćete tu jednu nacrtanu horizontalnu liniju i nakon 16. januara, ako budete pratili format ovog dokumenta, videćete da neko po imenu Mustafa Afrim (Mustafa Afrim) je navodno ponudio čitav niz imena počevši od Ljufti Biljaljija (Lufti Bilali), pa do Buje Hajrizija (Buja Hajrizi) i tako dalje, dakle da je on naveo njihova imena kao imena ljudi koji su bili pripadnici ili uključeni u aktivnosti OVK. Videćemo da se ta imena poklapaju, ne u potpunosti, ali u većem delu da se poklapaju sa imenima vašeg izveštaja od 15. januara. Tačnije, veliki deo tih imena se poklapa sa imenima u vašem izveštaju. Mi smo predložili, odnosno, Pretresno veće je poznato sa objašnjenjem jednog mladića koji je tada imao 16 godina i koji je odveden u policijsku stanicu i koji je tada bio izložen elektrošokovima. A ova izjava nema nikakve veze s tim. Ono šta vam ja tvrdim je da se u vašem izveštaju navode imena nekih ljudi, a da se za druge navodi da nisu identifikovani, ali se, bez obzira na to, tvrdi da su oni bili uključeni u te aktivnosti i to, u stvari, sve ukazuje na to da ste vi pokušavali da dođete do materijala koji bi opravdavao ubijanje svih tih ljudi. Da li me shvatate?

ADVOKAT KEJ: Mislim da nije prikladno da se ova tabela predložava svedoku. Ovo je nešto šta treba da se obradi tokom završnih reči i potpuno je neprikladno da se ovo koristi za unakrsno ispitivanje. Ovo treba da bude sastavni deo završnog podneska Tužilaštva i mislim da te dokumente treba vratiti Tužilaštvu. Pretresno veće ne bi trebalo da se bavi ovim dokumentima tokom unakrsnog ispitivanja svedoka.

SUDIJA ROBINSON: Nisam vas baš najbolje shvatio, gospodine Kej (Kay).

ADVOKAT KEJ: Tužilaštvo je sad predočilo jednu tabelu. Ja imam poteškoća sa tumačenjem te tabele. Ne znam kako će svedok uopšte da se snađe. I tu se nalaze njihovi dokazi kojima oni pobijaju, odnosno izjave Dragana Jašovića, imamo revidiranu verziju od 16. juna 2006. godine, tu imamo komentare Tužilaštva, zatim imamo niz unakrsnih referenci. Ovde se uopšte ne radi o nekom konkretnom pitanju svedoku. Ponovo se radi o tome da se unakrsno ispitivanje koristi za pojačavanje, odnosno, bolje rečeno, iznošenje argumenata Tužilaštva, međutim, to je nešto šta treba da se ostavi za kraj, za završnu reč.

SUDIJA ROBINSON: Ali ovo je više nešto u vidu podsetnika.

TUŽILAC NAJS: Ne znam da li je gospodin Kej bio tu tokom ispitivanja gospodina Jašovića.

ADVOKAT KEJ: Bio sam tu.

TUŽILAC NAJS: Onda će da se seti da je ovaj dokument sačinjen na osnovu dokumenata koji su predočeni preko gospodina Jašovića, a onda smo takođe razmotrili i materijal koji je predočen preko ovog svedoka i onda smo hteli da pomognemo i sebi u Pretresnom veću.

SUDIJA ROBINSON: Ovaj dokument nije uveden u dokazni spis.

TUŽILAC NAJS: Ne, ovo je podsetnik.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, zar ne bi bilo bolje da jednostavno postavite svedoku onaj poslednji deo vašeg pitanja, ne vidimo ga sada na transkriptu, pa da vidimo da li svedok može da odgovori na to pitanje, bez korišćenja ovog dokumenta, jer mislim da je validno ono šta je rekao gospodin Kej. Svedoku će trebati vremena da uopšte savlada ovaj dokument i moguće je da će da ga zbuni.

TUŽILAC NAJS: Možda i neće, jer postoji način da se otkrije šta se radilo u njegovoj policijskoj stanici i ja mislim da je ovo sada prikladno da se koristi, budući da ovde, jeste da postoje komentari Tužilaštva s desna strane, ali ovde imamo analizu gomile materijala koje je predočila Odbrana, a koji inače ne može da se sagleda, a Odbrana nije učinila ništa kako bi dovela u

red sav taj materijal i kako bi to označila na neki način, jer, evo, tu je jasno da je 16. januara jedan dečak od 16 godina dao niz imena.

SUDIJA BONOMI: Ali to nije relevantan argument za ovo o čemu sada razgovaramo. Što se mene tiče, mene ova tabela u potpunosti zbunjuje, budući da ja sada ne znam uopšte koliko imena sa ove tabele se poklapaju sa imenima u izveštaju ili u izjavi Afrima Mustafe. Ako postavite tako pitanje, dakle, da li je identičan broj, da li se pola broja poklapa, onda ću možda nešto i da shvatim. Takođe ne shvatam ni ono šta je rekao gospodin Kej, jer, naravno, vi ovo možete da koristite u svrhu unakrsnog ispitivanja, ali moram da kažem da to meni nije ni od kakve pomoći.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zahvalan sam Pretresnom veću. Ali ako pogledamo ovu tabelu, gospodine Janićeviću, videćete da osoba za koju se kaže da je dala ovu informaciju 16., a to je Afrim Mustafa i ako sada pogledamo vaš izveštaj, prvi deo vašeg izveštaja, vidi se da se kaže da je on dao ime Ljutfi Biljaljija, zatim dao je ime Buje Hajrizija, Mifalja Hajrizija (Mifal Hajrizi), mislim da se ne kaže ... Jeste, dao je ime Muhameta Mustafe, zatim Bajrama Đeljadinija (Bajram Xheladini), kaže se da je i to ime obezbedio. Zatim ... Mislim da nije dao ime Buje Hajrizija. Ešref Jakupi (Eshref Jakupi) je ime za koje se ne sugerise da ga je on dao. Aslani se ne pojavljuje na našoj listi. Hiseni Haćif (Hiseni Haqif) je ime za koje se ne kaže da ga je on dao, ali je narednog dana dobijeno od drugog svedoka. Šeramet Sulja i Fatmir Ljimani nisu imena koja je on dao. Dakle, postoji koincidencija, ne totalna, ali jedan broj imena koja je navodno dao ovaj dečak dan nakon toga se pojavljuju u vašem izveštaju. Ja tvrdim da ste vi i vaši policajci, posebno Jašović, sastavili materijal da biste pokušali da opravdate ubijanje tih ljudi.

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Prvo, ja se izvinjavam, ja ovu tabelu ne mogu da razumem, treba mi vremena da to protumačim. Ja ovakve tabele nisam imao prilike nikada da vidim. To se kod nas drugačije radi. To šta ste rekli apsolutno nije tačno. Rekao sam vam da su sve informacije vezano za identifikaciju lica koja su poginula u borbi sa pripadnicima policije u Račku, prikupljane su od građana i od operativnih pozicija, od ljudi koji su sretani na ulicama, a rodnom su iz Račka i od operativnih pozicija iz samog Račka. Sve to na osnovu čega je ova informacija sačinjena prosleđeno je nadležnoj višoj instanci, Štabu MUP-a u Prištini. Ako su vam ovo dali, trebali su da vam daju i to da biste bili u kompletu. Da biste kompletirali predmet. Ja nisam ništa imao da krijem, niti sad imam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pre nego krenemo dalje od ove karte i ove teme, želim samo da raščistimo sledeće stvari. Vi ste obavljali istu funkciju koju je Jašović obavljao u policijskoj satnici u egzilu, je li tako?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Nisam razumeo. Obavljao sam istu funkciju kao Jašović?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi ste radili u istoj policijskoj stanici kao i Jašović?

SUDIJA ROBINSON: Pa, kada kažete "office" to može da se prevede i kao funkcija.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U zgradi, u Leskovcu ste bili, je li tako?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li vam je poznato da je Jašović došao ovde i svedočio, da je doneo mnogo izjava za koje je rekao da su u njima identifikovani ljudi kao pripadnici OVK? Da li vam je to poznato?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: To mi je poznato još iz Uroševca (Ferizaj), a ne Leskovca.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Niko nije obavio analizu u ime optuženog, analizu tih novih materijala, tih ogromnih količina novog materijala i mi smo se trudili, koliko smo mogli, s obzirom da ti dokumenti nisu prevedeni, bilo je teško da se prate imena koja su često menjana u odnosu na njihov albanski izvor, ali naša analiza, gospodine Janićeviću, je da vaš materijal, taj dodatni materijal koji ste doneli, ne dodaje ništa identifikaciji ljudi koji su ubijeni u Račku kao pripadnici OVK. Nama se čini da vi niste dodali ništa broju ljudi koji su identifikovani kao pripadnici OVK. To su jednostavno isti ljudi koje je identifikovao Jašović. Da li možete na bilo koji način da nam pomognete u vezi s tim? Da li su izjave koje su donete, da li bi one trebalo da promene broj ljudi koju su identifikovani kao pripadnici OVK ili ne?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ja se nisam bavio tim poslom. Nisam se bavio upoređivanjem i proverom.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, neću na tome više da insistiram. Ne sugerišem da je to lako da se uradi, bez obzira da li se to radi manuelno ili uz pomoć elektronskih sredstava, bez obzira da li su oni upisani ćirilicom ili latinicom,

vrlo je teško da se otkriju sva ta imena. Mi smo se potrudili i zbog toga smo napravili ovu tabelu i identifikovali smo popravke. Videćete, to je označeno sivom bojom. Ima još jedna ispravka koju ćemo da uradimo u dogledno vreme. Međutim, izgleda da dokumenti koji su sada stavljeni na raspolaganje ne menjaju sliku koja je već oslikana prema pripadnicima OVK, a koji su, po našoj tvrdnji, poginuli kao nenaoružani civili.

ADVOKAT KEJ: Ono šta mene brine su komentari koje Tužilaštvo dodaje kada raspravlja o određenom pitanju i to treba da se primeti. Kada se pogleda, recimo, prva osoba, Bajram Hiseni, tu piše: "osoba koju je identifikovao Jašović ne postoji". Bez obzira da li je to tačno ili ne, komentari o premlaćivanju i, u stvari, iznošenje argumenata Tužilaštva u vezi sa svakom od ovih stavki u odnosu na konkretnu žrtvu ili osobu ili preminulog, u takvim okolnostima, po mom mišljenju, taj materijal nije primereno da se koristi, jer kada bi gospodin Milošević iznosio argumente koji su relevantni za njegovu završnu reč, bilo bi mu rečeno da je to relevantno za njegovu završnu reč i da se time sada ne bavimo. Na isti način mora da se uzdrži i Tužilaštvo kada uvodi materijale i koristi ih na način koji podržava i naglašava njihove argumente u njihovom interesu, a da pri tome ne poštuje ovo isto pravilo koje se primenjuje na gospodina Miloševića, da argumente treba da ostave za kraj, za završnu reč i da, umesto toga, u ovoj fazi treba da postavljaju pitanja.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Kej, svedok je rekao da ne razume dokument i ovaj dokument nije dokazni predmet, tako da u ovoj fazi to smatram internim dokumentom Tužilaštva, koji je Tužilaštvo koristilo prilikom izvođenja dokaza.

ADVOKAT KEJ: Ja se nadam da Pretresno veće shvata moju poentu da unutar tog dokumenta postoji argument koji je deo procesa i u kome se pokušava da se nešto doda njihovom materijalu i to se stalno radi, kako se nastavlja sa izvođenjem dokaza.

SUDIJA ROBINSON: Mi to shvatamo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ovaj dokument je već bio pred vama u prethodnom formatu, sa svim ovim komentarima. Možemo li sada da pogledamo još jedan dokument kako bismo kompletirali dokumenta iz

dosijea o Račku? To je tabulator 2, a dokazni predmet 178, uveden preko generala Mezoneva.

prevodioci: Tabulator 28, ispravka prevodioca.

TUŽILAC NAJS – PITANJE : Ovo je, gospodine Janičeviću, zapisnik sa sastanka na kome vi niste bili prisutni, a na tom sastanku je bio prisutan pukovnik Jelić, komandant 243. brigade. I želim da čujem vaš komentar u vezi sa onim šta je on rekao. Kao što vidite, pukovnik Krsman Jelić je identifikovan pod slovom "D" u zapisniku, međutim, videćemo da to nije tačno, jer treba da se identifikuje pod slovom "J", zbog prezimena, Jelić. To ćemo da vidimo u zapisniku. Takođe, vidimo da pukovnik Kotur kaže da je Vojska Jugoslavije bila 700 metra udaljena kada je počeo napad. Da li se i vi toga tako sećate, gospodine Janičeviću?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Vojska Jugoslavije je bila na Čanovića brdu i mislim da je ono oko 700 metara udaljena od Račka kada je počela antiteroristička akcija. Mi nismo nikoga napadali.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I u vezi s tim, još dva pitanja. Pri dnu prve strane general Mezonev kaže da je imao nekih pitanja, da su njegovi verifikatori videli tenkove Vojske Jugoslavije kako pucaju na kuće u kojima su bili civili koji nisu uzvratili vatru. "Kasnije smo otišli u te kuće i našli ljude u podrumima". Dalje: "Kada ste vi, pukovniče Jeliću, bili tamo, da li ste naredili snagama da to urade. Ako niste, ko je bio komandant na terenu?" A onda vidimo odgovor koji je dao neko pod slovom "J". Niko nije pomenut pod slovom "J", pa je jasno iz ovog konteksta da je to Krsman Jelić, jer on objašnjava da na je na većinu pitanja odgovorio "K", Kotur. Ali na samom dnu ove strane Mezonev mu postavlja pitanje i vidimo da on kaže, na ekranu je to u ovom trenutku: "Nisu napadnuti iz sela, već sa terena između Račka i Belinca (Belince). Oni su bili na uzvišici od 200 do 300 metara. Ovo nije bila vojna operacija, niti je Vojska Jugoslavije odgovorna za bilo kakva razaranja u mestu. Naša operacija se odvijala u isto vreme kad i operacija MUP-a". I na dnu strane, od njega se traži: "Potvrdite da vaše snage nisu pucale u selo," a on kaže, "samo između Račka i Belinca". Na sledećoj strani: "Vi to niste uradili da biste podržali operaciju MUP-a?". Odgovor: "Ne". Ja ne prihvatam njegovu verziju, ali tražim od vas da nam kažete da li je Vojska Jugoslavije pucala barem u područje između Račka i Belinca.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Rekao sam juče, gospodine Najs i sada tvrdim, tvrdim odgovorno da ne znam da li je vojska pucala, da nisam obavešten, a da je pucala, sigurno bih čuo. Budite siguran da bih bio obavešten, da je ijednu granatu ispaila na Račak ili na Belince. Račak je od Belinca udaljen negde oko 500 metara i Belince nije imalo veze sa ovom terorističkom akcijom.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vidite, ja vam vrlo jasno kažem da vi ne govorite ovom Pretresnom veću istinu. Savršeno dobro znate da je to bila zajednička operacija i da je vojska tu bila da da podršku, ako bude potrebno i da odbije OVK, da su oni granatirali i to sam Račak.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Pa, gospodine Najs, ja sam bio tamo, niste vi bili tamo. Kako možete da tvrdite to kad ne znate? Prvo, ne znate i to nije tačno. Nikakav dogovor nije bio o podršci, jer za podršku nije bilo ni potrebe, nikakve potrebe nije bilo. Da su nas ... Da završim, molim vas. Da smo imali podršku i da je bilo dogovora o podršci, policija se ne bi povukla iz Račka u 15.30 zbog terorističke vatre. Od 11.00, od oko 11.00, ne mogu tačno da preciziram vreme, do 15.30 je bila neprekidna vatra iz pešadijskog naoružanja, iz minobacača, sa položaja terorista koji su se nalazili u predelu brda Kršina ili iza njega i iz pravca Petrova (Petrove). Prve granate koje su pale bile su terorističke mine, na području Račka, jer je policija bila u njemu. E to je istina, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A možete li da nam navedete bilo kakav razlog zbog kog bi Krsman Jelić priznao da je bilo granatiranja Belinca? Možete li da nam kažete iz kog razloga je Radosavljević rekao da je to bila zajednička operacija na osnovu odluke zajedničke komande? Možete li da nam navedete bilo koji razlog za bilo koju tvrdnju, molim vas?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Radosavljević je komandovao radio stanicom i do 16.00, do 15.15 tog dana on nije bio u Račku. On je komandovao sa distance. On nije video vojsku. To šta je Krsman Jelić rekao da su pucali u pravcu Belinca i da li su pucali ili nisu pucali, ja to ne znam. To ćete morati njega da pitate. Koliko čujem i on će biti svedok.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Juče sam vam postavio neka pitanja ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, Tužilaštvo je obavilo razgovor sa gospodinom Radosavljevićem, ali vi njega niste pozivali kao svedoka.

TUŽILAC NAJS: Ne, ali je sa njima obavljen razgovor kao sa osumnjičenim. Nisam baš sasvim siguran, ali kada bismo pozvali sve sa kojima je obavljen razgovor, bilo bi jako teško.

SUDIJA ROBINSON: Čini mi se da bi njegov iskaz bio vrlo koristan u vezi sa Račkom.

TUŽILAC NAJS: Zavisi da li se prihvata.

SUDIJA ROBINSON: Njegov iskaz bi bio vrlo relevantan.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Meni bi bilo jako drago da on bude pozvan u sudnicu, bilo da ga pozove optuženi ili Pretresno veće, ako bi nam bio dostupan. Nisam baš siguran da li nam je dostupan, ne znam. Gospodine Janičeviću, juče sam vam postavio pitanje u vezi sa posmatračima Markusonom (Ken Marcusson), Fantinijem (Giovanni Fantini) i Džendenstenom (Rose Jendensten). Pretresno veće ne zna, ali sada mogu da kažem da sam postavljao ta pitanja na osnovu izjave. U to vreme nisam mogao da identifikujem izvor, ali sada mogu, jer smo se pozabavili tim vrlo osetljivim pravilom koje je važno u vezi s tim. Vidite, gospodine Janičeviću, bio je jedan američki posmatrač po imenu Bradok Skot (Braddock Scott), on je bio pisutan u to vreme u tom području. Moram da vam kažem da su između 11.00 i 12.00 policijska kola otišla na brdo koje se u izveštaju Bredoka Skota identifikuje kao brdo 685 i postavili svoje položaje na njemu. Po vašim rečima, na koje su brdo otišla policijska kola? Možda ga vi ne znate pod tim brojem 685, ali možete li da nam kažete, možete pogledati na kartu ako je potrebno, možete li da nam kažete gde je otišla policija?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam koje je to brdo. Znam da je policija bila raspoređena ujutro. Možda su menjali pozicije u tom sektoru, ali dalje sigurno ne. Policija je bila na svojim mestima od 7.00. Ti koji su bili sakriveni na punktovima do kraja akcije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kada govori o tenkovima, da li su to bili srpski tenkovi T-55? Da li su to bili tenkovi koji su pripadali vojsci?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ko kada govori o tenkovima?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li su tenkovi T-55 bili neminovno tenkovi Vojske Jugoslavije?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Tenkovi koji su bili na Čanovića brdu bili su tenkovi Vojske Jugoslavije, sigurno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala vam, jer iz istog izvora tvrdim da je jedan od posmatrača OEBS-a primetio takve tenkove koji su pucali sa prostora između Štimlja i Račka između 11.00 i 12.00 u pravcu Petrova i Malopoljca (Mollopolc). Da li je to tačno ili nije?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: To nije tačno. Da su pucali, sigurno bi me obavestili, jer je i u tom sektoru bila patrola policije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ja tvrdim da vi ne govorite istinu i da vi krijete učešće Vojske Jugoslavije.

SUDIJA KVON: Da li ja mogu nešto da pojasnim, ali prvo odgovorite na ovo pitanje, pa ću onda ja da postavim svoje.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Nemaš komentar. Tvrdim da nije tačno i da ne krijem ništa, niti imam raloga da krijem.

SUDIJA KVON: Hvala, gospodine Najs. Na pitanje koje sam vam juče postavio, rekli ste da ne znate, ne znate da li je Vojska Jugoslavije imala položaj oko Račka i to tenkovske položaje. Odnosno, da li je vojska koja je imala svoje položaje imala tenkove. A sada kažete, samo da nađem ... Kažete da su bili na Čanovića brdu tenkovi Vojske Jugoslavije, to je sigurno. To je ono šta ste upravo sad rekli. Možete li sada to da pojasnite?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Pa, to sam i juče rekao. To je oklopno-mehanizovana brigada, 249. oklopno mehanizovana brigada koja se nalazila na Čanovića brdu. A u oklopnu brigadu spadaju tenkovi i druga oklopljena vozila, ne znam šta sve tu ide. Znači na Čanovića brdu je bila stacionirana borbena grupa Vojske Jugoslavije sa oruđima koja su tamo bila stacionirana, a ta oruđa su tenkovi i transporter, vojni.

SUDIJA KVON: Da li se Čanovića brdo pojavljuje na ovoj karti u dokaznom predmetu 70 iz vaše zbirke?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Ovo šta je zaokruženo crvenom bojom, u zapadnom delu gore.

SUDIJA KVON: Molim vas da se vaš tabulator 70 stavi na grafoskop i da nam pokazivačem pokažete tu tačku.

SVEDOK JANIČEVIĆ: 70. Ovaj prostor se zove Čanovića brdo i ovo šta je crvenom bojom zaokruženo, to je lokacija na kojoj je bila vojna jedinica stacionirana. To je deo 243. motorizovane brigade.

SUDIJA KVON: Da li su oni tamo imali tenkove?

SVEDOK JANIČEVIĆ: Imali su tenkove celo vreme, po sporazumu. Pored ove lokacije, pored ove lokacija na kojoj je bila veća grupa, ovde su imali u sastavu policijske patrole, imali su jedno borbena vozilo sa nekoliko vojnika koji to borbena vozilo opslužuju. Ta vojno policijska patrola služila je, imala je zadatak zaštitu komunikacije Štimlje - Crnojevska klisura (Gruka e Carraleves) - Dulje (Duhel). I imali su još jednu borbenu grupu na, ispod kvote Koštanje, odnosno iza crkve i osnovne škole, bilo je to istočno od Račka i od Štimlja oko tri kilometra, dva i po do tri kilometra od Račka.

SUDIJA KVON: Pre minut ste rekli, 249. oklopno mehanizovana brigada koja je bila na Čanovića brdu. Da li ste ovde pogrešno rekli naziv brigade?

SVEDOK JANIČEVIĆ: Motorizovana brigada u čijem sastavu su bile oklopne jedinice ... Rekao sam pogrešno, ja se izvinjavam. 243. motorizovana brigada Vojske Jugoslavije, u čijem sastvu je bio i oklopni, da li je bataljon ili je nešto drugo, ne znam, to znaju oficiri vojske.

SUDIJA KVON: Još uvek sam zbunjen. Izvolite, nastavite, gospodine Najš.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gde god da su bili tenkovi, Belince i Račak su bili u njihovom dometu, je li tako?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da Belince i Račak tenkovi sa Čanovića brda nisu mogli da gađaju. Koliko znam, tenk može da gađa vodoravno i uspravno, a bili su na koti na oko minimum 50 metara iznad Račka, visinska razlika. Prema tome, nisu mogli da gađaju Račak.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vidite, Krsman Jelić je rekao da su oni ciljali na Belince. Da li vi kažete da on tu potpuno greši? On nije rekao čak ni da su ciljali već da su pogodili.

SUDIJA BONOMI: Možete li da me podsetite na to? On je rekao između Račka i Belinca.

TUŽILAC NAJS: Da, između Račka i Belinca.

SUDIJA BONOMI: A onda imamo drugi dokaz koji govori o pucanju sa jednog drugog položaja iz Račka i Belinca u drugom pravcu. Mislim da ste u vezi s tim ukazali na jedan drugi dokaz.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li prihvatate, gospodine Janičeviću ... Moje sledeće pitanje je da gde god da su bili tenkovi, oni su bili u dometu, dakle, mogli su da pogode Petrovo i Malopoljce?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: To ćete morati da pitate Krsmana Jelića, jer ja nisam vojni oficir i ne razumem se u tenkove i tenkovsku paljbu i nišanje tankovima i njihov domet.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Razlog zašto sam vam postavio to pitanje je sledeći: Pretresno veće zna gde se na jug-jugostok od Račka nalaze ta dva mesta. Isti taj posmatrač OEBS-a iz Sjedinjenih američkih država (United States of America), Bredok Skot, beleži da je u poslepodnevnim satima, približno oko 15.00, video jedan tenk koji je ispalio dva puta, odnosno dva puta otorio vatru u pravcu jedne kuće i video je i minobacače koji su pucali na Petrovo i Malopoljce i video je taj jedan tenk koji je pucao na jednu kuću. Ubrzo nakon toga video je ljude kako su istrčali. E sada, ako je Vojska Jugoslavije pucala na Petrovo i Malopoljce, vi biste znali za to, zar ne?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Da je pucala, sigurno bih bio obavešten od mojih ljudi.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Časni Sude, to je svedok koji nam je dostupan ...

SUDIJA KVON: Samo jedno pitanje. Gospodine Janičeviću, gde je bio štab 243. motorizovane brigade? Gde se štab nalazio?

SVEDOK JANIČEVIĆ: U kasarni "Milan Zečar" u Uroševcu.

SUDIJA KVON: U Uroševcu, hvala.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je tačno, opet se pozivam na isti izvor za svoje pitanje, da li je tačno da su tenkovi otišli u periodu između 15.45 i 16.00, dakle, otišli na jedno mesto gde su se svi okupili, na brdima severozapadno od Štimlja? Da li se toga sećate?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vidim koliko je sati, ali da li mogu da postavim još jedno pitanje ...

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Zapadno Štimlje ja baza u kojoj je bila vojska. To su borovi na Čanovića brdu. To je ovo šta je obeleženo crvenom bojom.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sećate li se, gospodine Janičeviću, da sam postavio pitanje u vezi sa jednim od izvora informacija na koje se oslanjao Jašović i koji je zbog toga optužen da je šesnaestogodišnji Afrim Mustafa, pre nego što je dao izjavu, priveden sa jednog polja u Štimlju 16. januara. Ja tvrdim da je to nešto šta vi morate da znate, da je on pretučen u policiji kako bi se od njega dobila izjava. I moram da vam kažem i sledeće. Tokom tog maltretiranja kojem je izložen, policajac, inspektor koji ga je ispitivao ga je pitao "kako to da si ti živ, mi smo pobili sve ljude u Račku". Da li to vama ima smisla, da li je to nešto šta bi rekao policajac 16. januara, jer to je ono šta je policija pokušavala da uradi, da ih ubije sve u Račku?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: To je apsolutno laž, gospodine Najš. Policija je pokušala i pokušavala da uhapsi terorističku grupu koja se nalazila u Račku. To je jedno, drugo, vi govorite o 16. januaru. 16. januara je bilo najmanje 200 verifikatora u Štimlju. Bilo ih je ceo dan u policijskoj stanici i taj inspektor je u prisustvu verifikatora tukao i maltretirao, prebio tog mladića. To je vaša konstatacija. Niste u pravu, slagali su vas. Ovog momenta ne možete da nađete ni jednog Albanca koji će vam potvrditi da je srpska policija, da su Srbi nešto dobro uradili. Molim vas, 250.000 Srba je proterano sa Kosova. 250.000 ljudi.

SUDIJA ROBINSON: Sada ćemo da napravimo pauzu, gospodine Najš. Moram da vas pitam koliko vam još treba za unakrsno ispitivanje?

TUŽILAC NAJS: Nadao sam se da ću da završim na narednoj sednici, ali stvari se sporije odvijaju nego što sam se nadao i možda je ovo svedok za koga će mi trebati malo više vremena, jer problem u vezi sa Račkom

je u tome što smo dobili jako puno materijala. Neću da prolazim kroz sve dokaze, ali pokušao sam da vrlo metodično prođem kroz materijal za koji nam je svedoka objasnio da ima saznanja, da o tome može da ima saznanja, ali imam i nekih drugih tema kojima bih hteo da se pozabavim.

SUDIJA ROBINSON: Hvala, napravićemo pauzu od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, možete da nastavite.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Janićeviću, da li vi i dalje tvrdite da vojska ne samo da nije bila uključena, već da nije bilo ni Srba koji su bili obučeni u vojne uniforme, a koji su učestvovali u tome ili obučeni u policijske uniforme?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Za vojsku tvrdim da nije 15. učestvovala u antiterorističkoj akciji. Za Srbe garantujem da ni jedan civil nije bio uključen u antiterorističku akciju, sem policajaca, aktivnih policajaca.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I na kraju, budući da se razne stvari pominju u dokumentaciji o Račku, to možemo i da pronađemo, da li se sećate ili imate bilo kakva saznanja o nekoj paravojnoj grupi koja je učestvovala u tome?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: To je notorna neistina, gospodine Najs. Paravojnih grupa prvo nije bilo na Kosovu, sem paravojne grupe, terorističke organizacije UČK.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Možda će Pretresnom veću da bude korisno da se u jednom trenutku posluži kartom koju sam juče predočio, a koja oslikava položaje sa karte svedoka. Moslim da će to možda da nam bude korisno već za nekoliko minuta, a sada bih zamolio da se svedoku pokaže nekoliko strana dokaznog predmeta 156, tabulator 7. Hteo bih da pogledate neke strane, odnosno, neke fotografije, jer na osnovu vaše priče, gospodine Janićeviću, ko god da je poginuo u Račku, poginuo je u sukobu sa vašom policijom. Vi ste predstavljeni kao osoba koja sve zna i koja može sve da nam ispriča o Račku, pa nam je zbog toga sada potrebna vaša pomoć. Molim da se pokaže prva fotografija svedoki. Neka ostane u regulatoru, tako će da bude lakše. Ovde vidimo tela trojice muškaraca koji su poginuli,

vidimo njihova imena, starosnu dob i sve ostalo. Recite nam kako su oni umrli, budući da ste vi bili glavni?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Nisam bio tu, nisam video kako su umrli.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi ste dobijali izveštaje. Recite nam, molim vas, ako možete, kako su oni umrli?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ja ovde vidim kape na njihovim glavama. A prilikom svakog pada, pa i najobičnijeg pada, kapa sa glave pada. Ja ne znam gde se nalazi ova lokacija, samo znam da ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu, vrtićemo se kasnije na to, ali to nije u blizini nekog rova, zar ne?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam, ovo je slika...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim sledeću fotografiju. Sledeća fotografija. Na ovoj fotografiji se vidi čovek od 65 godina. Izvinite, mislim da ste preskočili jednu fotografiju. Molim, da se prikaže sledeća fotografija. Ne ta, sledeća fotografija. To su ona trojica muškaraca, sledeća fotografija, ona obeležena zelenom zvezdicom. Ovde vidimo Ahmeta Mustafu (Ahmet Mustafa) koji ima 65 godina, vidimo ga kako leži mrtav i to ne u rovu. Dakle, da li možete da nam kažete na osnovu, bilo vaše dokumentacije ili vašeg sećanja, kako je on umro, kako je poginuo?

SUDIJA ROBINSON: Da li se tu na fotografiji vidi da se on nalazi pored kuće?

TUŽILAC NAJS – PITANJE : Da, pored kuće, odnosno ne znam da li pored kuće, ali pored neka zgrade, nekog objekta. Možete li da nam kažete kako je on umro?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu da vam kažem kako je on umro. Ja nisam lekar, nisam bio na licu mesta, nisam video kako je umro. Imate forenzički izveštaj i jednog, i drugog, i trećeg tima i tamo stoji kako je umro.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vidite, mi još uvek nismo čuli nekoga ko je povukao obarač i ubio nekoga. Budući da ste vi osoba koja može da pruži informacije, ja vam postavljam ta pitanja. Molim vas da sada pogledate

dokument na kome stoji naslov "Lokacija zločina 3". Ako Pretresno veće pogleda, videćete da se tu identifikuju ljudi koji su ubijeni na tom mestu. Molim vas sada da pogledamo sledeći tabulator. Videćemo tu istu scenu prikazanu na karti. Trebalo bi da bude strana 954. Mislim da treba da se vratite unazad još jednu stranu. Ako pogledamo ovaj dokument, tu se vidi mesto gde je taj čovek umro. To je ulica, to nije rov, nije ni u blizini rova, niti je bunker. Optuženi je spomenuo reč bunker, a prekjuče je svedok upotrebio reč bunker i to četiri puta, kao mesto gde su se ljudi krili. Da li postoji neki izveštaj o tome gde je taj čovek umro, ko ga je ubio, ko je povukao okidač, budući da ovde vidimo da je neko umro na ulici?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Gospodine Najš, u borbi, u uličnoj borbi, kada se praktično borba vodi prsa u prsa, kada se za svaki čošak ulice ili kuće bore policajci se teroristima, kako ja mogu da znam ili kako oni mogu da znaju kad su koga ubili i ko je povukao obarač? Kako?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Janićeviću, podsetiću vas, mi smo juče pregledali dokumenta iz predmetnog vremena, uključujući i dokumenta koje ste napravili i vi ste prihvatili da je ono šta ste rekli to da su ljudi poginuli u rovovima ili blizini rovova, ali ne i na nekim drugim mestima i to na osnovu informacija koje ste dobijali od svojih potčinjenih. Možete li sada da nam objasnite kako je došlo do toga da je neko poginuo na ulici, ako su svi oni ubijeni u rovovima?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ja sam prezentirao kartu koja je sačinjena po sećanju. Ima ljudi koji su poginuli u rovovima, ima ljudi koji su poginuli u borbi na ulici, pored kuća, iza zidova, na ulazu u selo ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ali vi niste juče tako svedočili.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Gospodine Najš, kada sam pokazivao ovu kartu, prvog sam dana to rekao.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim da pogledamo sledeću stranicu. Moja greška, na brzinu, samo da pogledamo sledeću stranicu. Tu se vidi fotografija mesta gde je Nazmi Imeri (Nazmi Imeri) umro. Molim da pogledamo i sledeću fotografiju. Tu vidimo čoveka Nazmija Imerija, 78 godina, a koji je onda prebačen u kuću. Možete li da nam kažete kako, kada i zašto, na osnovu izveštaja koji ste dobijali baš u to vreme, kako i zašto je ovaj čovek umro? On je očigledno poginuo, kao što smo mogli da vidimo na

prethodnoj fotografiji, pored konopca za veš. Da li možete da nam kažete zašto je on umro?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu da vam kažem. Prvo ne mogu da vam kažem zbog toga što je u tom delu, u tom sektoru bilo pucnjave sa svih strana, bilo je unakrsne vatre. Teroristi su pucali na policajce i policajci na teroriste. Kako ja mogu da vam kažem kako je on umro, ko ga je ubio i ko ga je pogodio, ko je nišanio u njega i da li je uopšte nišanio?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim da pogledamo sledeći tabulator, to je naslovna strana, tu imamo lokalitet zločina 37. Pretresno veće može da vidi da je to obeleženo na karti i saradnik ovog svedoka koji je načinio kartu i koji je identifikovao dva tela na tom mestu, međutim, Tužilaštvo tvrdi da su se tu nalazila tri tela ... U stvari, ne, Tužilaštvo takođe tvrdi da su se tu nalazila tela dvojice muškaraca, od 22 godine i 54 godine, ali tu je takođe bio jedan mali dečak koji je mogao da ukaže na mesto gde su oni poginuli. Molim da sada pogledamo sledeći dokument, odnosno sledeću fotografiju. Vidimo ovde seno, tu vidimo put, dakle nema nikakvog rova. Vidite li to, gospodine Janićeviću? Ako pogledamo sledeći obeleženi dokument, videćete dečaka kako pokazuje gde su umrla ona dva čoveka. Zatim, ako pogledamo sledeći obeleženi dokument, videćemo jedni mladu ženu, Hanumšahe Mehmeti, a sledeća fotografija je fotografija njenog oca Bajrama. Da li postoji bilo kakva dokumentacija na osnovu koje ćemo da utvrdimo kako su te dve osobe umrle na tom mestu? Da li vam je bilo ko podneo izveštaj o tome kako su te dve osobe umrle na tom mestu?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Meni je podnet generalni izveštaj, izveštaj o tome šta se dogodilo tog dana. Za pojedinačne osobe niko mi nije podneo izveštaj, niti je mogao da zna po imenu ko je gde i kada poginuo. To je jedno. Drugo, uviđaj nije izvršen. Tri dana nismo bili u situaciji da izvršimo uviđaj zbog toga što KVM i teroristi nisu dozvoljavali, a to ćete morati da pitate njih zašto nisu dozvoljavali.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Samo još nekoliko fotografija, pa ćemo da završimo. Molim vas da pogledate sledeći obeleženi dokument koji se odnosi na lokalitet 3 zločina, scena 8. Pretresno veće će da vidi da je to gore pri vrhu, skoro se ne vidi od ove linije koja ih spaja. Tu se vidi da je telo Iljeta Eminija (Ilet Emimi) pronađeno na jednom mestu, a njegova glava na drugom mestu. Na osnovu izveštaja koje ste vi dobijali, gospodine Janićeviću, da li možete to da nam objasnite to?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu da vam objasnim to, ali ponovo sam rekao da su vođene i ulične borbe i da je svaki zid praktično korišćen kao zaklon i od strane policije i od strane terorista. Svaki zid, svaka kuća, svaka šupa. Svaki kamen praktično. I zato, zato su se, borbe su se vodile sve do 15.00. Selo koje ima 200 kuća uspele su da osvoje, ne celo, da zauzmu za osam sati. Osam sati su se borili.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Janičeviću, vi shvatate da sam ja tako pažljivo prošao onu dokumentaciju predmetnog vremena koja nam je juče bila na raspolaganju kako bih vam dao priliku da detaljno date komentare o onome šta ste vi napisali i onome šta su napisali drugi, da sam to uradio budući da ne postoji ni jedan dokument iz tog predmetnog vremena gde stoji bilo šta drugo osim da su svi ubijeni u rovovima gde je pronađeno oružje. A vi sada govorite vrlo detaljno o tome kako su se vodile borbe od kuće do kuće, a ja jednostavno smatram da ste jednostavno uhvaćeni u svemu tome, a da se niste dobro unapred pripremili kako biste sve to prekrili. To je istina, zar ne, budući da vi vrlo dobro znate da su svi ovi ljudi zaklani? Molim da sada pogledamo sledeći dokument, lokalitet broj 9. Sa leve strane se vidi. Tužilaštvo tvrdi da su tu poginula tri lica. To je vrlo slično položajima koje je identifikovao vaš kolega u onom stanu kada ste načinili kartu pre tri nedelje, a gde je pronađeno šest tela. Ako pogledate ovu fotografiju, videćete da je na njoj jedan mladić star 21 godinu. Sledeću stranu, molim. Ovde vidimo jednog dečaka od 14 godina, na drugom mestu se navodi da je imao 12 godina. Njegov otac je poginuo, njegov brat je poginuo, a možda postoji i neka druga rodbina. Da li možete da nam kažete zbog čega je on umro?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu da vam kažem, jer ne znam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne znate. A šta je on radio za OVK, recite nam?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam kako je poginuo, ne znam gde je poginuo i ne znam šta je radio, ali znam, ali znam da je u Račku bila stacionirana grupa od oko 80 pripadnika terorističke OVK koja je počinila brojne zločine. A da li ste vi sigurni da je policija prilikom intervencije ubila ove Albance? Da li to možete vi da dokažete?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Na osnovu vašeg svedočenja niko drugi nije odgovoran za smrt ovih ljudi.

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Molim vas, od 7.00, od 6.30 do 15.00 vođena je ogorčena borba i pucalo se sa svih strana. Pucali su policajci na

teroriste, pucali su teroristi na policajce, ne vidim da li bi neko mogao da potvrdi ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Janićeviću, recite mi da li ove informacije koje ste imali o pripadnicima OVK u Račku, o toj grupi, da li je u izveštaju pisalo bilo šta o tome da su se tu nalazila i deca od 14, 15 godina?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Ne, ne, mi smo raspolagali podacima da je oko 50 civila, svega oko 50 civila bilo u Račku.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li se možda radi o tome da je ova osoba nevinna žrtva događaja u Račku? Da li možete da se složite s tim, gospodine Janićeviću?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam da li je nevinna i ne znam kako je poginula.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Mislim da se radi o dečaku, Haljimu Bećiriju (Halim Beqiri).

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Da li ste vi čuli za samoubice, bombaške samoubice koji imaju od 12 do 18 godina? Da li su oni uključivani u terorističke aktivnosti, molim vas?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Janićeviću, da li vi prihvatate to da mrtvima treba odati određeno poštovanje, da zaslužuju određeni dignitet?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Apsolutno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li vi raspolazete bilo kakvim dokazima na osnovu kojih tvrdite da je ovaj dečak od 13 ili 14 godina radio bilo šta u smislu nekih terorističkih dela, kako to sad javno iznosite ovde u sudnici? Ako imate, onda predočite te dokaze.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Raspolazem, ali ako je 90 posto sela oterano, kad je 90 posto građana oterano iz sela, ostalo je pedesetak njih koji su bili logistička podrška praktično terorističkoj organizaciji koja je na tom prostoru boravila. Verovatno je i taj dečko bio sa svojim roditeljima.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Verovatno. Vi nemate nikakve dokaze kako biste pokazali da je ovaj dečak bio uključen u aktivnosti OVK. Nemate, zar ne?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Pa i vi nemate nikakve dokaze da je tog dečka ubila policija. Da li ga je policija ubila, da li vi to tvrdite? Molim vas.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Budite ljubazni, pa pogledajte registrator broj 2 vaših dokumenata i molim vas da pogledate tabulator 52. Da li želite da nas podsetite o kom dokumentu se radi u tabulatoru 52 ili želite da vam ja kažem šta ste o tome rekli?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ovo je spisak, nisam ja o tome rekao, to je radila komisija, molim vas, "Spisak bezbednosno interesantnih događaja sa smrtnim posledicama ...

prevodioci: Samo malo sporije, molim vas, zbog prevoda.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Komisija, kakva komisija?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Komisija koju je formirao SUP Uroševac, a radila je u Ministarstvu unutrašnjih poslova ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koja je radila šta?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Radila je na prikupljanju svih i registrovanju i objedinjavanju svih događaja koji su se desili na području Kosova i Metohije u toku 1998. godine i 1999. godine, svih događaja bez obzira na to gde su se desili i kad. "Spisak bezbednosnih događaja u vezi sa smrtnim posledicama u sukobima na KiM u periodu od 1. januara 1998. godine do 1. juna 2001. godine", na području SUP-a Uroševac.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim vas da pogledate tačku 25. Dakle, tu se radi o 40 tela koja su pronađena 15. januara. Jeste li našli to? Možda bismo mogli da stavimo ovaj dokument na grafoskop. Vidite, tu se spominje ime onog dečaka. Dakle, tu, u okviru ovog dela gde se spominje 40 leševa smrtno stradalih lica. Ako pogledamo taj deo, vidimo da se pominje kao Haljim Bećiri iz Račka, star 12 godina. Njegovo ime se navodi iza imena njegovog oca i drugog imena. Šta to znači što se u ovom dokumentu pominje njegovo ime: da je on pripadnik OVK ili da nije?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: U ovom dokumentu spominju se sva lica koja su poginula u Račku 15. januara. Tu ne stoji pripadnik OVK.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li vi prihvatate da se možda radi o nevinnoj žrtvi, možda jedinoj, ali, ipak, o nevinnoj žrtvi?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Postoji mogućnost. Postoji i ta mogućnost.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vratću se na to za trenutak, molim da se sada vratimo na fotografiju. Moram da pronađem još jedan dokument u vezi sa ovim pitanjem, ali sam ga negde zaturio. Ako pogledamo sledeću fotografiju iz ove zbirke fotografija, videćemo fotografiju njegovog oca, otac i dva sina. Da li imate bilo kakvo objašnjenje u vezi sa njihovom pogibijom, kako su oni umrli?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Nemam objašnjenje, jer ne znam kako su oni poginuli.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ali, naravno, oni koji su pucali, dakle, oni koji su učestvovali u tim borbama, oni su i dalje živi, jer niko iz policije nije poginuo tokom ove operacije, zar ne?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Pa, nije niko iz policije poginuo. Orededeni broj terorista koji su takođe pucali i to žestoko pucali po svima, gospodine Najs i po policiji i po svojim najverovatnije ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li se radilo o velikoj sreći ili o umešnosti ili o nečemu drugom, da se dogodilo da je 40 terorista poginulo, a ni jedan policajac nije poginuo kada su, kako vi kažete, svi teroristi bili naoružani? Da li se tu radilo o sreći ili o sposobnosti, o čemu, recite nam?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Policajci koji su učestvovali u antiterorističkoj akciji su prošli više obuka, pogotovu policajci operativno-poterne grupe koji su među prvima ušli u izvršenje zadatka. Bili su opskrbljeni zaštitnim sredstvima, imali su pancire, šlemove, zaštitne prsluke.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Tako znači. Pogledajmo sada još nekoliko fotografija. Mislim da je to nekoliko dokumenata kasnije. Pretresno veće će da se seti. U stvari, da pogledamo tu fotografiju budući da se dobro vidi jaruga. Mislim da se radi o drugoj fotografiji. Molim vas sledeći obeleženi dokument. Dakle, tu se vidi ova jaruga i možemo da vidimo kako se razdvaja na ovoj fotografiji, pa se ponovo spaja. Mogli bismo redom da pogledamo te fotografije, kako bismo se svi prisetili kako su žrtve izgledale, odnosno kako su ti mrtvi ljudi u toj jami izgledali. Još nekoliko fotografija niže. Ti imamo Hakipa Imeraja (Hakip Imeraj) koji je imao 33 godine. Sledeća fotografija, možemo da pogledamo ovu fotografiju. Kao što vidite, tu vidimo nekoliko

ljudi starosti od 52 godine, 44, 20, 61 godina. U toj jarugi, vidimo da je dosta duboka, a čak u januaru mesecu su te biljke, ipak, visoke. Ako možemo da pogledamo još jedan dokument, dva dokumenta kasnije, odnosno dve fotografija nakon ove, vidite tu s desne strane, vidite da je žbunje dosta visoko, iako nema lišća. Vi na osnovu bilo kakve dokumentacije ili na osnovu sećanja ne možete da nam date bilo kakve informacije o tome kako su ti ljudi u toj jarugi umrli.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: To bi najbolje možda Voker mogao da vam da kako su ti ljudi umrli. Pa, pogledajte, molim vas ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kako su umrli?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Pa, molim vas, pogledajte malo tu jarugu i pogledajte ovu stranu. Grupa verifikatora je bila od 7.00 na tom prostoru. Da li je moguće da oni nisu mogli da vide, to je prostor od 450 do 500 metara, šta se tu događa?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ono šta smo mi čuli u dokazima je da kad su ih dovezli, saterali u tu jarugu, ljudi su naterani da čekaju i onda su pokošeni. Čak i da su verifikatori bili tamo i koristili dvogled, ljudi su mogli da se sakriju iza tog rastinja, zar ne?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Na koje ljude to mislite? Mislite na ove koji su poginuli?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ljude koji su pucali.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Kako su mogli da se sakriju iza tog rastinja kad je rastinje pola metra, najviše metar. Ali se sama jaruga vidi sa prostora odakle su mogli verifikatori da posmatraju. Tu je bila i televizijska ekipa. Da bi se pobilo toliko ljudi treba da se puca poprilično. Kako su policajci mogu da dovedu na tu lokaciju dvadesetak ljudi koliko Voker govori u svojoj izjavi pod neprekidnom vatrom terorista, a da ih mirno dovedu tu? Pucalo se sa svih strana.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Samo još jedna stvar. Vi ne tvrdite, zar ne, da postoji bilo kakav razlog zašto bi posmatrač OEBB-a namerno sakrili da su primetili da su ljudi ubijeni na ovim položajima?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ne tvrdim za sve posmatrač. Bilo je tu i časnih ljudi iz svih država, ali za pojedine posmatrač ne mogu da kažem ništa dobro.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kao policajac sa dugogodišnjim iskustvom, možete li da nam ponudite izvesnu ekspertizu u vezi sa drugim delom ovog istog dokaznog predmeta? Da bismo uštedeli na vremenu, ići ćemo odmah na tabulator 12, dokazni predmet 156.

prevodioci: Sudija Kvon nije uključio mikrofona.

SUDIJA KVON: Šta mislite o ideji da svedok označi mesta gde su navodno bili verifikatori i da to uradi na prethodnoj fotografiji, da bismo mogli kasnije kroz to da proveravamo njegov iskaz.

TUŽILAC NAJS: Da, da svakako.

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Šta znači na prethodnim fotografijama ...

SUDIJA KVON: Ne, ne, na ovoj prethodnoj fotografiji. Molim da se na grafooskop stavi ona prethodna fotografija na kojoj se vidi jaruga.

TUŽILAC NAJS: Jaruga u kojoj su tela. Svedok kaže da je on obeležio jednu sličnu fotografiju. On to zaista jeste učinio, ali pošto na ovoj vidimo i leševe, bilo bi dobro da znamo tačno njegovu verziju.

SUDIJA KVON: Možete li da obeležite gde su u tom trenutku bili verifikatori? Flomasterom, molim vas. Ne pokazivačem, flomasterom.

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Na ovoj fotografiji se taj deo veoma mutno vidi, možda ću da napravim grešku od nekoliko stotina metara, što uopšte nije bitno. Ja mislim da su verifikatori bili ovde, ako sam dobro video.

SUDIJA KVON: Gospodine Janićeviću, da li se sećate, obeležavali ste brojevima 1, 2, 3 gde su se nalazili verifikatori? Koji je ovo broj?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Ne vidi se dobro, ne vidi se dobro pozadina, mutna je pozadina, gospodine sudija i ne mogu dobro da prepoznam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Nije važno. Položaj koji ste sada obeležili da li je to položaj 1 ili 2?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da je 2. Da li je desetak metara desno ili levo ili su otprilike pedesetak, sto metara ... Mnogo je mutno, ne vidi se.

SUDIJA KVON: Da li biste onda upisali broj 2, molim vas?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Ne mogu da upišem, jer ne znam koja je grupa. Jeste grupa, ali ne znam koja je.

SUDIJA KVON: U redu.U redu.

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Mnogo je mutno i ne mogu da se razlikuju kuće.

SUDIJA KVON: Hvala vam. Tu smo fotografiju već imali, D313. Hajde da nastavimo.

TUŽILAC NAJS: Možda bi bilo dobro da to uvedemo kao poseban dokazni predmet. Molim da se to da sekretaru, a mi sada možemo da pređemo na drugi svežanj fotografija.

SUDIJA ROBINSON: Da, to će da se uvede kao dokazni predmet.

sekretar: To će da bude dokazni predmet 929.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da pređemo na dijagrame ... To je fotografija koja ima identifikacijski broj 313 na vrhu. Dok se to priprema, gospodine Janićeviću, da li vam je bilo poznato da se jedan forenzički evropski tim u kome je bila i Helena Ranta (Helena Ranta) kasnije u novembru 1999. godine i u martu 2000. godine vratio sa metalnim detektorima, došao u to područje? Da li vam je to poznato?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Poznato mi je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ako stavimo ovaj grafikon, želim samo da vi shvatite šta je otkriveno tom prilikom. Plavo označava metke, a crveno čaure projektila. Vidite da su ostaci metaka unutar jaruge, a čaure se nalaze izvan te jaruge. Kao iskusan policajac, vi ćete se složiti da je to dosledno, samo molim sad da vidimo drugu fotografiju, da to odgovara tome da su ljudi

u jaruzi ubijeni, da su na njih pucali oni koji su bili izvan jaruge, sa strane jaruge. Ako pogledamo drugu fotografiju, grafikon ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, svedok je želeo da odgovori na vaše pitanje.

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Mogu li?

TUŽILAC NAJS: Da, da.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu da se složim sa vašom tvrdnjom, gospodine Najs, a evo iz kog razloga: 16. januara, 17., 18. i 19. su se vodile ogorčene borbe između pripadnika OVK, takozvane Oslobođilačke vojske Kosova i policije u tom sektoru radi ponovnog zauzimanja tog prostora i zaposedanje pozicija da bi mogao da se obezbedi normalan nastavak i završetak uviđaja. Prema tome, tražiti metke posle sedam, osam meseci, posla godinu dana bez prisustva legalnih organa vlasti, bez prisustva legalnih organa vlasti, ja mislim da je to van pameti. Gospodo sudije, da li to ima u nekoj zemlji da se posle sedam, osam meseci traže meci na bojištu na kome su se pet dana vodile borbe i da se prikazuje, da se Sudu prikazuje, da se vama prikazuje da je to, da su ti meci od prvog dana i da tužilac napravi razliku, ovi drugi meci koji su pronađeni su od 16., 17., 18. i 19., a ovo su meci koji su bili 15. tu, kad su ta lica ubijena? Ja mislim da je to neprimereno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim sledeći dijagram. 330, to je broj u gornjem uglu. Ovde je uvećano i tu se vide svi meci. Molim vas, onaj sa brojem 330. Vide se svi meci u jaruzi, nekoliko čaura unutar jaruge, ali svi ostali su izvan. Ovo je bila misija Evropske unije (European Union). Helena Ranta, osoba za koju se mislilo da je u jednoj fazi rekla da to nije bio masakr, ali time smo se pozabavili ... Kao policajac sada za trenutak zaboravite da li je to bio pravi način prikupljanja materijala ili nije, kao policajac recite nam da li ovo pokazuje masakr ili ne? Ovo ne pokazuje nikakve borbe.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Molim vas, masakr bi pokazivao samo onda kada bi se izvršio uviđaj i kada bi se ta tela, na tom mestu ubijena kako vi kažete, odmah toga dana ili bar narednog dana da je izvršen uviđaj, urađena sva balistička istraživanja, snimanja i sve ono šta je potrebno da bi se dokazalo da je lice mesta takvo kako je bio u momentu izvršenja krivičnog

dela i da nije promenjeno. Za skoro godinu dana, ne skoro, nego više od godinu dana, lice mesta se sto puta promenilo. Sto puta promenilo. I posle 20. je tu bilo borbi i u Račku i oko Račka. Ceo taj region, tu su vođene borbe u toku rata.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da pogledamo još dva dijagrama, nešto dalje u dosijeu, 2406, to je fotografija koju smo već ranije gledali. Sad ćemo vrlo brzo da je pogledamo i još jedna fotografija 2411. Dakle, samo te dve fotografije.

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: To smo već imali.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, tako je, želim samo da vas podsetim na ovaj položaj tela, a sada da pogledamo sledeću fotografiju, 2411. Ovo je ono šta je nađeno. Meci su obeleženi plavim, tamo gde su nađena tela, čaure metaka su zajedno grupisane sa desne strane, obeležene belim, a tri čaure metaka su gore kod tela. Možda je neko otišao gore da završi stvar. Nema nikakve indikacije da su i ovi ljudi uzvratili vatru.

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: I to isto je 2000. godine pronađeno, je li tako?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Krajem 1999. godine ili 2000. godine, ne mogu tačno da se setim.

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Krajem 1999. godine mogli ste na hiljade čaura da pronađete u Račku i okolini, gospodine Najš. Na hiljade. Ja ne znam da li su imali neku specijalnu moć ti vaši forenzičari da utvrde kojim su čaurama gađana lica koja su tu navodno ubijena. Ne mogu da se složim sa ovim nikada. Da nam je, da je omogućeno istražnom sudiji da izvrši uviđaj, sigurno, tvrdim odgovorno, sigurno bi se utvrdila odgovornost svakog pojedinca za svako krivično delo koje je izvršeno. Da li je to ubistvo, pokušaj ubistva, ranjavanja ili bilo šta drugo i bile bi preduzete mere. U ovom slučaju, posle godinu dana i posle šestomesečnih borbi prezentirati neke dokaze koji nikako ne mogu da budu validni, meni to ne ide u glavu kao policajcu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vratićemo se na dečaka kasnije, samo da nađem dokument koji tražim. A sada ćemo da se pozabavimo što manjim brojem dokaza koje ste vi uveli. Pokušaću da ih pratim redom tako da molim da Pretresno veće i svedok uzmu registrator 1 kao dokazni predmet. Vi ste pre

par trenutaka upotrebili izraz "takozvana OVK". To je izraz koji su srpski zvaničnici koristili, zvanično koristili u odnosu na OVK, je li tako?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Da, a zar vi mislite da je to stvarno oslobodilačka vojska bila?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne, samo vas pitam.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ja vam odgovoram na pitanje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: To nije isto kao kad ste vi sebe nazivali srpskim policajcem. Vi ne biste rekli "ja sam bio policajac takozvane srpske policije".

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: UČK je bila ilegalna organizacija, za svaku ilegalnu organizaciju kaže se "takozvana".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Shvatam, ali nikada ne biste očekivali od pripadnika OVK da kaže "ja sam pripadnik takozvane OVK". Rekao bi "ja sam pripadnik OVK", kao što vi kažete "ja sam pripadnik srpske policije".

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ponekad su i oni govorili, oni koji su napustili OVK ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Jesu?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: I oni koji su morali da pobegnu iz nekih verovatno subjektivnih razloga.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li se sećate da je bio problem sa izjavama koje je uzeo Jašović, iako je on rekao da su to potpisali ljudi koji su bili pripadnici ili prijatelji ili rođaci pripadnika OVK, da su oni svi koristili izraz "takozvana OVK"? Zar ne shvatate da postoji problem u vezi s tim?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: U vezi sa uzimanjem izjava postoji problem ili u vezi sa takozvanim, terminom "takozvana"?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vratću se na to ako budem imao vremena. Juče sam vas pitao da li ste znali da je u policijskoj stanici u Uroševcu primenjivano nasilje. Da li vi još uvek kažete da vi nikada niste čuli nikakav izveštaj o tome da je bilo primene nasilja tamo?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ja ovde odgovorno tvrdim pred ovim Pretresnim većem, pred ovim časnim sudijama, da sam znao i da sam čuo da

je primenjivano nasilje, taj policajac koji je to radio, to radio u prostorijama SUP-a ne bi više bio policajac. To odgovorno tvrdim.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Čak i u vreme sukoba kada je restoran "Pramvera" korišćen, kada su ga koristili inspektori, da li ni tada nije bilo primene nasilja?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ni tada, čak ni tada. I tada smo zatvarali ljude zbog krađe, zbog krivičnih dela, zbog oduzimanja vozila, zbog raznoraznih zloupotreba iz člana 242 Krivičnog zakona Srbije. Pritvarali smo policajce, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Možda znate, ali mi smo imali svedoka, zaštićenog svedoka K-5 koji je radio u toj policijskoj stanici, koji je još pre nekoliko godina objasnio kako su Dragan Jašović i Šparavalo pretukli nekoga ko je doveden u bar "Pramvera". Da li mislite da je on imao bilo kakav razlog ili kakav je razlog on mogao da ima, pa da to kaže, ako to nije istina?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: To je notorna neistina. On je imao milion razloga da kaže i da blati policiju. Milion razloga, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zašto?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Zato što je hiljadu puta bio priveden zbog teških krivičnih dela, teških krađa, razbojništva, zbog pokušaja silovanja, taj vaš svedok K-5.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A zašto bi se on ostrvio na dvojicu ljudi, Jašovića i Šparavala, za koje su i drugi rekli da su bili nasilni? Zašto bi on odabrao baš tu dvojicu, zašto nije izmislio za nekoga drugoga?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Zato što su mu oni podneli najviše prijava i obavili su najviše razgovora s njim i rasvetlili najviše krivičnih dela koje je on počinio.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Shvatam. A šta je sa smrtnim slučajevima ljudi koji su bili privedeni u vašu policijsku stanicu, ljudima koju su padali sa prozora?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Padali s prozora?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li se to ikada desilo?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ja znam samo za jedan slučaj.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Šta se onda sa njim desilo? Da li je to bilo iz kancelarije inspektora, policijskog inspektora ili je bila u pitanju nesreća?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Sad ću ja da vam to ispričam. Dozvolite mi da vam to kažem. Ja mislim da je to bilo 1986. godine ili 1987. godine. Iz kancelarije inspektora Državne bezbednosti sa četvrtog sprata kroz pozor ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Janićeviću, ne želimo ... Gospodine Najs, da li želite vi? Ne želimo da čujemo ništa o tome.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne, jedino šta ja želim da čujem je ono šta je pokrenuo uvaženi sudija Bonomi. U to vreme, kada smo gledali tabulator 13, ali ne moramo sada to da gledamo, vi ste pokušali da objasnite kako je pripreman izveštaj Jašovića, ovi izveštaji kako su pripremani i rekli ste da su to na neki način verifikovali komandiri policijskih stanica, a i to je prolazilo tri ili četiri nivoa pre nego što bi stiglo do načelnika SUP-a. I rekli ste "svaka informacija koja bi došla, inspektori su odlazili na lice mesta da provere šta se dešava". Da li je to tačno ili je, u stvari, Jašović dovodio ljude sa ulice, uzimao izjave od njih i onda ih vraćao ponovo na ulicu?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: To šta kažete vi sada, to nije tačno. Svaki prijavljeni događaj, svaki prijavljeni događaj je uredno evidentiran. Postoji dnevnik događaja, ja mislim da je to izneto, postoji u Leskovcu i najmanja prekršajna prijava je tu zaverdena i najmanji prekršaj. Čak i legitimisanje lica. Svako legitimisanje je evidentirano.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dakle, kada je Jašević pripremao izjave ljudi koji su rekli za druge ljude da su bili pripadnici OVK, tu je bio uključen jedan komplikovani proces provera, zar ne? Svaka ta informacija je zabeležena u nekom dnevniku događaja. Da li je, dakle, bio na snazi neki proces provera, da li se proveravalo da li je svaki od tih ljudi pripadnik OVK kako su naveli ti ljudi s kojima je obavljen razgovor ili je to samo zabeleženo u njihovim izjavama?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Pored toga što je to zabeležano u njihovim izjavama, operativno je proveravano na terenu da li su pripadnici OVK ili ne. Rekao sam, ne bih želeo da otkrivam imena ljudi sa kojima je kontaktirano, jer su to pozicije službe i ne bi trebalo da imaju probleme tamo na području Kosova. Svaka informacija, svaki podatak je po nekoliko

puta proveren, po nekoliko puta proveravan, potvrđivan ili odbacivan kao netačan.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ako smo dobro shvatili, dakle, kada je Jašović dao izjavu sa 30 imena pripadnika OVK, uz to bi trebalo da bude čitav niz dosijea koji su i dalje na raspolaganju u Leskovcu, a koji potkrepljuju to, ali mi nismo videli te dosijee. Dakle, tako je. Trebalo bi da postoje ti dosijei koji potkrepljuju takvu informaciju za svako od tih imena.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Gospodine Najs, vi ste, koliko ja znam za svako, možda ne baš za svako, za 90 posto imena koja su za Jašovića paralelno naveli u svojim informacijama i izjavama, dobili dosijee iz Službe državne bezbednosti. Svaka Jašovićeva izjava, svaka informacija, svaki podatak koji se ticao terorističkih aktivnosti, terorističke OVK na tom prostoru, prosleđivan je Službi državne bezbednosti koja je radila te poslove i bila je zadužena da to radi. Ekipa analitike je to sređivala i prosleđivala dalje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Nismo videli takvu dokumentaciju, mi smo samo videli izjave i ja tvrdim da je to izmišljeno, nešto šta ste vi sada izmislili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pretpostavljam da je na engleskom rečeno ... Ono šta je u transkriptu, piše "*Public security service*" (Javna bezbednost), a svedok je rekao Službi državne bezbednosti su prosleđivane izjave koje su se ticale terorizma, a ne Javnoj bezbednosti. I rekao je da je gospodin Najs dobio od Službe državne bezbednosti veliki broj dokumenata.

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Čak je to i publikovano, izvinite što vas prekidam, čak je to i publikovano. Bivši načelnik Resora državne bezbednosti, gospodin Mijatović u svojoj knjizi je izneo koju je sve dokumentaciju dostavio Tužilaštvu Haškog tribunala. I tu se radi negde između 19.000 i 20.000 dokumentata. Znači svaka Jašovićeva izjava je više puta proveravana. Ono šta ne stoji, što nije moglo biti potvrđeno, to je odbačeno. To šta je potvrđeno, to stoji i nalazi se u tim dokumentima.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A ko je radio te provere?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Resor državne bezbednosti.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dajte nam ime. Dajte nam ime osobe koja je radila te provere.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Oni nisu bili moji radnici, nisu bili radnici SUP-a, Sekretarijata za unutrašnje poslove Uroševac ili su radnici organizacione jedinice ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Shvatam.

SUDIJA ROBINSON: Da li znate koliko je izjava odbačeno? Da li imate predstavu o tome?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: To ne znam, gospodine predsedavajući. Nemam podataka, ali mogu li samo da dodam još nešto? Mogu li da dodam još nešto?

SUDIJA ROBINSON: Da, da.

SVEDOK JANIĆEVIĆ: U zajedničkom radu, da bi se skratile te provere u radu sa Jašovićem i Šparavalom, uključivana je vrlo često i grupa operativnih radnika Službe državne bezbednosti koji su zajedno uzimali izjave i odmah vršili prover i potvrđivali ili odbacivali te podatke od lica sa kojima su vodili razgovor.

SUDIJA BONOMI: Gospodine Janićeviću, ono šta još uvek ne razumem je sledeće: od čega se sastojala ta provera informacija? Kako je to rađeno?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Operativni podaci koji se dobiju iz razgovora se proveravaju na više načina. Operativac ili radnik koji dobije tu izjavu, on izvuče suštinu, sadržinu, iz izjave i pođe na teren, kontakira svoju poziciju, poziciju službe, znači operativnog saradnika službe koji se nalazi na tom sektoru i preko njega proverava da li je ta informacija tačna ili ne. Ne znam da li sam bio jasan.

SUDIJA BONOMI: Ne. Da li to znači da on ide i obavi razgovor s nekim drugim da vidi da li može da potvrdi informaciju koju je dobio od prvobitnog svedoka?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Sa nekim drugim ko će potvrditi tačnost informacije, a taj drugi je saradnik službe.

SUDIJA BONOMI: Da, ali da li neko iz Službe državne bezbednosti kontaktira neki svoj kontakt, pa s njim razgovora ili jednostavno pripadnik Državne bezbednosti, dakle Resora državne bezbednosti kaže da li je to konzistentno sa informacijom koju on poseduje?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: On kontaktira, kontaktira svoju vezu, svoju operativnu poziciju na terenu. Svaki radnik Službe državne bezbednosti morao je da ima za određeni deo poslova, kao i svaka služba uostalom, sad da ne ispadne da govorim nešto javno što ne bi trebalo ...

SUDIJA BONOMI: Da li vi mislite na informatora?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: U službi je korišćeno više termina za ljude od kojih su dobijani podaci. To su saradnici službe, informatori, prijateljske veze i tako dalje. U ovom slučaju ORDB je koristio informatore i saradnike, ali za pravu proveru koristio je saradnike.

SUDIJA BONOMI: I vi tvrdite da su svi izveštaji u vezi sa tim proverama obelodanjeni kancelariji Tužilaštva?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Ja tvrdim na osnovu onoga šta sam pročitao u knjizi zamenika načelnika Resora državne bezbednosti Mijatovića koji je bliski prijatelj sa gospodinom Najsom, to znam i on to kaže.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Evo, uvek se čuje nešto novo dok ste u sudnici, možda je i ovo neka novost. Koji dokument bismo mi onda trebalo da potražimo? Da li je to izveštaj te osobe na terenu? Dakle šta je to šta vi kažete da postoji kako bi se potvrdilo ono šta je Jašović govorio, budući da nam on nije spomenuo bilo šta o tome, ni jednu jedinu reč? Dakle, koji je to dokument koji bismo trebali da zatražimo?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Te dokumente, ja sad ponovo ponavljam, te dokumente najverovatnije imate ovde. Pogledajte po operativnim zonama šta imate od dokumentacije i videćete šta je provereno, šta nije. I ono šta tu stoji da je potvrđeno, to je potvrđeno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim da sada pogledamo dokazni predmet 18.1, odnosno tabulator 18.1. To je jedan dugačak spisak imena, nemamo prevod. Nećemo da se bavimo kompletnim dokumentom, vi ste nam već nešto rekli o tome. Rekli ste nam da je najvažnije ime na tom spisku ime Čamilja Iljazija (Qamil Ilazi) koji je bio komandant 161. brigade, ali da li možete samo da potvrdite u vezi sa ovim dokumentom i sa navodnom dobrovoljnošću davanja informacija, da se radi o Ademu Saljihuu (Adem Salihu)? Da li možete da potvrdite da je on, u stvari, bio uhapšen upravo kada je pokušavao da napusti zemlju, na prelazu Đeneral Janković (Hani i Elezit) i ako je on uopšte dao izjavu, onda je morao tu izjavu da da tamo, a onda je nakon toga odveden u zatvor u Beograd, odnosno negde u Srbiju i tamo je umro. Dakle, ne radi se o nekome kod koga možemo da proverimo sve te informacije. Da li je to sve tačno?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ja ne znam da li je to tačno, ali nemam razloga da sumnjam da je on dao ovakvu izjavu. Nemam razloga da sumnjam jer se pominju imena koja su, većina imena koje su opštepoznata da su bili pripadnici terorističke OVK. A ja nemam informaciju da je on umro u zatvoru, to prvi put čujem sada.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Naravno, ljudi koji se privode na ispitivanje se tretiraju na isti način kao i oni koji su uhapšeni, što je mogao da bude slučaj sa ovim čovekom budući da on nije imao advokata, niti su mu ponuđene advokatske usluge, iako je bio na putu ka zatvoru, zar ne?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam da li ste vi čitali Zakon o krivičnom postupku Savezne Republike Jugoslavije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Mislim da je daleko važnije da li ste vi pročitali KZ i da nam vi kažete kakva su prava osoba koje se vode u zatvor, ukoliko se terete za neko krivično delo. Da li takva osoba ima pravo na prisustvo advokata dok se s njim obavlja razgovor?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Da, kod istražnog sudije. U pretkrivičnom postupku nije imala pravo na advokata, jer tu praktično nisu preduzimate nikakve druge mere sem izjave koja kasnije nije bila sastavni deo predmeta. A po sadašnjem zakonu, obavezno je prisustvo advokata.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I zato je bilo tako lako prebijati ljude u vašoj policijskoj stanici i maltretirati ih budući da nisu imali nikakva prava. Onog

trenutka kada bi se našli u policijskoj stanici jednostavno su bili u vašoj milosti i nemilosti.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Čekajte, gospodine Najs, niko nije prebijan u policijskoj stanici dok sam ja bio načelnik SUP-a. To apsolutno nije tačno. Rekao sam malopre i sada ponavljam, da sam znao, da sam utvrdio ili da sam čuo, a da nisam proverio, to možete da kažete, da sam utvrdio da je neko to uradio ne bi ga bilo u službi, bar ne bi bio sa mnom. Bile bi preduzete sve zakonske mere protiv njega, kao što su preduzimne i protiv drugih. Za to imamo dokaze.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Tabulator 25, molim. Tokom raspoloživog vremena nije bilo moguće da se stupi u kontakt sa svim ljudima na koje se odnosi određeni materijali koji ste vi doneli. Međutim, bili smo u mogućnosti da kontaktiramo osobu koja se spominje u tabulatoru 25, radi se o događajima u Kačaniku. Pre svega, hteo bih da vam kažem da smo potpuno neutralno pristupili tom čoveku, pitali ga o izjavi, on je rekao da izjava uopšte nije bila data dobrovoljno, da se on nalazio na putu ka Uroševcu iz Kačanika u redu automobila i da je onda on na kontrolnom punktu policije izvučen iz te kolone. Da li ste to poklapa sa vašim shvatanjem ove izjave budući da ste nam vi predložili tu izjavu? Njega i mnoge druge ljude su odveli sa tog kontrolnog punkta, odveli su ih u policijsku stanicu u Uroševcu, skinuli su im pertle i dragocene stvari i njih 18 su onda ugurani u onu malu ćeliju u prizemlju. Mislim da imam negde fotografiju, ali ne mogu da je nađem, dakle njih 18 su se nalazili u toj ćeliji, a on je prvi koji je bio prozvan da izađe napolje. Da li znate bilo šta o uzimanju ove izjave koju ste nam vi predložili, ali kojom se nismo ranije bavili?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ne znam ništa o tome o čemu vi pričate. Znam da je izjava uzeta, izjava mi je bila prezentirana i dole i gledao sam je i ovde. Na osnovu izjave, on tvdi to šta u izjavi piše. Da li je to vama potvrdio sada ili ne, ne znam, to mi niste rekli do sada. Ali vam tvrdim, tvrdim vam odgovorno da nećete moći naći ni jednog Albanca koji će smeti da kaže i da potvrdi da je dao izjavu, da je dao izjavu bez prisile, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kako možete to da tvrdite? Da li vi kažete da čitavo albansko stanovništvo, da niko od njih ne može da kaže istinu, jer to je ono šta vi sada govorite? Ako je to vaš stav, onda nam to recite. Da li vi zaista to tvrdite?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Tvrdim da od svih lica koja budete pitali, privođena su ili su došla samovoljno ili su na neki drugi način došli do pripadnika službi i dala izjavu, da neće moći da potvrdi, da naće smeti da potvrdi tu izjavu, jer ih, posle toga, sigurno ne bi bilo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vidite, on kaže i ja vam kažem da je on to potpuno slobodno rekao. On objašnjava da su ga tukli bejzbol palicom, da su zatim korišćeni elektrošokovi: prvo su žice bile vezane na njegove ruke, a onda na uši, nakon čega se srušio. To se desilo u vašoj policijskoj stanici, gospodine Janičeviću i zbog toga vaša policijska stanica ...

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: To nije tačno, gospodine Najš.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi ste juče primetili, zar ne, da se OEBS žalio već 13. januara na to da se ljudi izlažu elektrošokovima u vašoj policijskoj stanici, a takođe znamo da je Hjuman rajts voč (Human Rights Watch) objavio jedan izveštaj o tome kako su u februaru 1995. godine u vašoj policijskoj stanici ljudi izlagani elektrošokovima, a čuli smo takođe i razne glasine o zlostavljanjima i mučenju. Vratite se u realnost devedesetih godina i jednostavno razmislite o tome budući da su se te stvari jednostavno dešavale, ali ih vi, naravno, negirate budući da nemate snage da se suočite sa svim tim.

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Prvo, ja imam snage da se suočim sa svim šta sam činio i znam šta je činjeno. A za ovo šta vi pričate, to nema veze sa istinom. Nema nikakve veze sa istinom. Elektrošokovi, stavljanje na uši, na ruke, na noge, prebijanje bejzbol palicom, molim vas, to je notorna laž, da ne kažem nešto drugo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim drugi registrator. Drugi registrator, molim da odmah pređemo na tabulator broj, samo trenutak, molim vas, na tabulator 35. Vi ste predočili ovu vrsu dokumenata kako biste pokazali da su se sprovodile sankcije. Tabulator 35 se bavi time, odnosno radi se o krivičnoj prijavi. Međutim, tu ne stoji ništa o tome kako su se vaše sudije ili vaši radnici bavili bilo čime što je imalo veze sa ubijanjem tokom etničkog čišćenja ili u vezi sa ljudima koji su se bavili etničkim čišćenjem. Tu se samo prikazuju irelevantne stvari, zar ne?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Izvinite, čije ime ...

SUDIJA KVON: O kom se tabulatoru sada ovde radi?

TUŽILAC NAJS: Izgleda da imam pogrešan tabulator. Ja sam gledao tabulator 35.

SUDIJA KVON: Tabulator 35 koji imam, u naslovu stoji "Zločin terorizma".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne, ja gledam dokument koji je krivična prijava, a na osnovu prevoda koji imam, tu se spominje Zvonko Stakić. Radi se o tome da je on ukrao neku spravu za ljuštenje kukuruza. Izgleda da se, u stvari, radi o dokumentu 39, barem onako kako smo mi dokumente ... Da, jeste 39. Izgleda da je došlo do nekog problema u vezi sa brojevima, ali, u svakom slučaju, radi se o dokumentu 39 i pitanje je isto: dakle, to što ste se bavili delima krađe pripadnika vaše službe, tu se ništa ne govori o tome da li su ljudi krivično gonjeni za obična krivična dela zbog njihovog učešća u etničkom čišćenju, zar ne?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Pa, gde je to bilo etničko čišćenje, molim vas? I ko je vršio etničko čišćenje? Pa, zar vam nije jasno da je Kosovo i Metohija etnički očišćena posle 15. juna 1999. godine?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sada bih hteo da pogledamo tri dokumenta koja se tiču određenih pitanja koje je Pretresno veće postavilo, onako kako su kod mene obeleženi. Radi se o tabulatorima 36, 37 i 38, o Nikoliću, Ivanovu i Đeletoviću. Sudija Bonomi je ispravno zaključio da smo ta imena već ranije čuli. Ti ljudi se terete, za koje krivično delo? Recite nam?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Za ubistvo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A gde je izvršeno to navodno ubistvo?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Mislite u Kosovu Polju (Fushe Kosove)?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da. A šta ste vi radili, odnosno da li ste vi bili umešani u krivična dela koja su se desila u Kosovu Polju? To je izvan vaše zone odgovornosti.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Onda vi niste pratili moj izlaganje i moju biografiju, gospodine Najš. Ja sam od 15. juna 1999. godine postavljen ili imenovan za načelnika SUP-a u Prištini. Kosovo Polje je odeljenje u okviru SUP-a Priština.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Od 15. juna 1999. godine ...

SVEDOK JANIČEVIĆ: Izvinite od 15. aprila ...

SUDIJA ROBINSON: Koje godine?

SVEDOK JANIČEVIĆ: 1999. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: 15. juna ste izašli sa Kosova.

SVEDOK JANIČEVIĆ: Da, to je tačno.

SUDIJA ROBINSON: Hvala.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Dakle, bili ste u Prištini, ali da čujemo još nešto o ovoj trojici muškaraca budući da smo o njima i o vama čuli ranije. Radi se o trojici muškaraca koji su bili osumnjičeni za ubistvo Fehmija Aganija (Fehmi Agani), zar ne?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ja to ne znam, ja to prvi put čujem da su bili osumnjičeni za ubistvi Fehmija Aganija.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Možda ćemo da vidimo dokumente u vezi sa tim ako budemo imali dovoljno vremena. Da li vam je poznato da je Nataša Kandić uputila jedno pismo javnom tužiocu u Srbiji u vezi sa ovom trojicom muškaraca, to je bilo pre tri, tri i po godine i da ih je ona identifikovala kao ubice gospodina Aganija?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Nataša Kandić nije nikakav istražni organ. Ja ne znam odakle njoj pravo da se bavi istražnim radnjama. To je prvo. Drugo, svaki građanin ima pravo da prijavi da sumnja da je neko izvršilac krivičnog dela i da obavesti istražnog sudiju. Ako je u tom pravcu i tako postupala, onda je to u redu. Ja nisam javni tužilac, ni okružni, ni republički, niti sam starešina tog strukturi vlasti u Srbiji. Prema tome, nisam u prilici da znam šta se dalje događa. Ali tvrdim, za vreme dok sam ja bio načelnik SUP-a, svako krivično delo je evidentirano. Da li je izvršilac poznat ili nepoznat, to uopšte nije bilo važno. Preduzimate mere na otkrivanju krivičnih dela sa

nepoznatim izvršiocem I ovo je bilo krivično delo sa nepoznatim izvršiocem. Operativci tog odelenja, odelenja za ...

SUDIJA BONOMI: Ja bih hteo da vam postavim jedno pitanje. Da li je ovo neko poznato ubistvo?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Ovo je višestruko ubistvo. Višestruko, ja mislim da su ...

SUDIJA BONOMI: Ne, ne, ubistvo Fehmija Aganija, da li je to bio poznat događaj?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Normalno da je poznat događaj. Podneta je krivična prijava, izvršene su istražne radnje ...

SUDIJA BONOMI: U redu. Kako to da vi ne znate da li su ovi ljudi bili optuženi u vezi sa tim ubistvom?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Ja znam da nisu optuženi.

SUDIJA BONOMI: Zašto to onda niste rekli? Tužilac vam je ranije postavio to pitanje i vi ste rekli da ne znate. Međutim, vi znate da oni nisu optuženi za to ubistvo. Da li to kažete?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Ubistvo Fehmija Aganija, znam da nisu optuženi. Znao sam tad. Ako nisu kasnije, u kasnijem periodu optuženi, to je druga stvar.

SUDIJA BONOMI: A što se tiče ovih dokumenata kojima se sad bavimo, da li vam je poznata žrtva?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Ja se izvinjavam, ne mogu da se setim ko su. Višestruko ubistvo je u pitanju, na području Kosova Polja je urađeno ...

SUDIJA BONOMI: Da li su žrtve navedene u obrazložanju?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Navedene su u obrazloženju.

SUDIJA BONOMI: Molim vas da ponovite odgovor.

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Jesu, navedene su u obrazloženju prethodnog rešanja.

SUDIJA BONOMI: Hvala.

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Radi se o petostrukom ubistvu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Bljakćori (Blakqori), ako se ne varam. Da li bih mogao, uz vašu dozvolu, da postavim samo dva pitanja pre pauze, bilo bi zgodno. Postoje dve stvari koje želim da vam kažem u vezi sa ovim: kao što pokazuje dokaz Stevanovića, 128, tu se vidi da ste vi potpisali jedan izveštaj o protestima građana srpske nacionalnosti koji su tražili da se ova trojica osumnjičenih puste na slobodu juna 1999. godine i iz nepoznatih razloga, ovi muškarci su odležali samo mesec dana u zatvoru. Da li je to tačno?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Nije tačno. Kad smo izašli sa Kosova i Metohije, oni su još uvek bili u zatvoru, bar po onome šta ja znam. A šta se kasnije događalo, ne znam. Protest građana je bio, protest Srba u Kosovu Polju da se oslobode i ja sam dao svoj stav i svoje mišljenje da ne bi trebalo da se preduzimaju bilo kakve mere u tom pravcu, da treba da se preduzmu mere po zakonu, po zakonu su i bile preduzete, jer nije bilo u mojoj nadležnosti da im sudim.

SUDIJA BONOMI: Da li ćemo da vidimo taj dokument?

TUŽILAC NAJS: To je tabulator 168. Nakon pauze mogu da vam ga pokažem.

SUDIJA BONOMI: Da li tu stoji dokazni predmet 127.

TUŽILAC NAJS: Izvinjavam se, ali mislim da se radilo o tabulatoru 168 iz zbirke dokumenata Stevanovića.

SUDIJA ROBINSON: Pauza od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS: Ukoliko Pretresno veće želi, ja ovde imam dokument 168 iz dokumentacije Stevanovića, već sam video taj dokument, ali, evo, stoji vam na raspoglanju. Molim da se na grafoskop sada stavi strana iz publikacije "Kako viđeno, tako rečeno" (As Seen, As Told). Vidite, gospodine, ovde imamo publikaciju "Kako viđeno tako rečeno". Da li sudije mogu da vide sliku sa grafoskopa? Evo, sada se vidi. Dakle, ovo je iz knjige "Kako viđeno, tako rečeno", a što je napisano neposredno nakon događaja. Evo šta piše za Uroševac. Dakle, tu stoji da su brojni kosovski Albanci odvedeni u policijsku stanicu u Uroševac kao i u Kačanik, na informativne razgovore i to se spominje takođe u poglavlju IX, a takva hapšenja su takođe vršena u selima Bičevac (Bicac), Reka, Palivodenica (Palaj) i tako dalje, u Kačaniku kao i Uroševcu i Štimlju i onda stoji da je policija vršila ispitivanja na brutalan način, a kako bi se sakupile informacije o pripadnicima OVK, njihovim simpatizerima i tada je, kao sredstvo mučenja, odnosno redovno se govorilo o tome da su korišćeni elektrošokovi, pored batinanja, kako bi se dobile određene informacije. A neke žrtve ovih informativnih razgovora su došle da prijave to u kancelariju OEBS-a i KVM-a u Uroševcu. Dakle, ovo je rečeno tada, u predmetno vreme i to su govorili kosovski Albanci. E sada, zašto su oni to tada govorili, osim ako je to stopostotna istina, a vi ste jednostavno hteli da kažete kako oni svi lažu?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Nisam rekao da svi lažu. Lažu oni koji govore da je ovo istina. Ovo nije istina, taman posla da svi lažu. 80 posto Albanaca su dobri ljudi i ljudi koji zaslužuju svo poštovanje. Ali ima jedna grupa ljudi koja se bavi drugim stvarima ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vratimo se na pitanje. Pre nego što su došli da svedoče 2005. godine, recite nam zašto bi 1999. godine ljudi lažno govorili o raznim stvarima vezano za to kako su mučeni, kako su ih tukli u vašoj policijskoj stanici, kako su ih izlagali elektrošokovima, a kada ste vi, na osnovu onoga šta ste nam rekli, jednostavno samo pokušavali da im pomognete?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Tačno. Ko god mi se obratio za pomoć i ko god je došao da prijavi u policijskoj stanici i zatražio pomoć, bilo kakvu, dobio je pomoć sigurno. Sigurno je dobio pomoć. Nije bilo maltretiranja, da je bilo, sigurno bih čuo. Znao bih i preduzeo određene mere. Određene zakonske mere.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu, molim vas da mi se vrati dokazni predmet. Sada ćemo da pređemo na dokazne predmete od 40 do 45, to su dokumenti koje ste nam vi predočili, gospodine Janičeviću. Radi se o slučajevima krađa guma, zvučnika, nafte i nekih grejalica, ali tu ničeg nema što ukazuje na to da su se sprovele bilo kakve disciplinske mere za ozbiljna krivična dela. Da, tu se spominje i mašina za pranje veša, eto, to je najbolje što ste mogli da predočite. Dakle, krađa mašine za veš, a i nekih uložaka ...

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Pa, gospodine Najs, ako sam ja kao starešina, njihov starešina, odredio pritvor i pritvorio policajca zbog krađe jedne mašine za veš, zar vi mislite da ga je ne bih zatvorio za maltretiranje, za ubistvo i za druge stvari, da sam znao za to, da je to učinio? Pritvorio sam ga zbog vrednosti od 15.000 dinara, to je otprilike 300-400 eura sada. A da ga ne bih pritvorio za težu stvar, molim vas.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Tabulator 50, molim vas. Vama mora da je bilo veoma žao ljudi koji su napuštali Kosovo, svoju zemlju. Da li vam je bilo žao što napuštaju svoju zemlju zbog toga što ih je NATO isterao ili zbog toga što ih je OVK isterala? Da li vam je bilo žao tih ljudi?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Pa, bilo mi je žao i zbog jednog i zbog drugog slučaja, jer među njima sam imao mnogo prijatelja. I sada ih imam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I nema nikakve sumnje da su organi vlasti izneli svoju zabrinutost zbog toga što se ljudi na silu i izvan njihove kontrole proteruju i zbog toga su oni želeli da im pomognu, zar ne, zbog toga su ih ukrcavali na sve one vozove, zar ne? Oni su jednostavno pokazivali kako saosećaju s njima u toj njihovoj nesreći.

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Vaša konstatacija nema veze sa istinom, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Nema?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Pa, nema sile, gospodine Najs. Vi pričate o nekom nasilnom izbacivanju, a ja tvrdim da toga nije bilo, bar ne sa strane policije i vojnih snaga koje su tamo bile.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ja vas to nisam pitao, ja sam vas pitao da li su organi vlasti saosećali. Ako pogledamo ovaj dokument, to je krivična prijava protiv Ljubiše Zorića, ako pogledamo engleski prevod tog dokumenta,

videćamo da je njegovo krivično delo bilo ne to što je on uzimao novac od ljudi koji su odlazili, već što je previše uzeo. Dakle, da li je tačno da kada su ljudi isterivani iz svoje zemlje, da se od njih, u stvari, naplaćivala izlazna taksa? To imamo u engleskom prevodu, red 4, tabulator 50.

SUDIJA BONOMI: Koji je to tabulator?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Tabulator 50. Evo, ja ću da vam pročitam šta tu piše. Dakle, "postoji osnovana sumnja da je Ljubiša Zorić zloupotrebio službeni položaj kako bi stekao 3.455 dinara zato što je 23. aprila vršio naplatu takse za izlazak iz zemlje na prelasku 'Đeneral Janković'. Naplaćivao je taksu po višim cenama od stvarne cene." Dakle, da li je tačno da su vlasti, kada su bile suočene sa užasnim posledicama NATO bombardovanja, u stvari naplaćivale svojim građanima taksu za izlazak, jer to je to šta tu piše, zar ne?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ovo se ne odnosi na te građane na koje vi mislite, bar koliko ja vidim. 23. aprila 1999. godine naplatio taksu, znači za izlazak iz zemlje drugim građanima, a ne tim.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Prelaz "Đeneral Janković" je bila noćna mora za izbeglice. Evo, ja prvi put koristim taj izraz u ove četiri godine i ne koristim ga neprikladno. Taj prelaz je bio apsolutna noćna mora za izbeglice. I sad vi kažete da ti jadni ljudi koji su pokušavali da nađu neko sklonište gde će da provedu noć, da su tu takođe prelazili i neki drugi ljudi sa koferom koji su bili spremni da plate izlazni taksu? Da li to želite da kažete? I dok razmišljate o tome, da li su oni dobijali potvrdu za tu taksu?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: "Postoji osnovana sumnja da je prijavljeni Zorić Ljubiša iz Kosova Polja u svojsvu službenog lica, šalterskog radnika PTT Srbija saobraćaja, pošta 6 u Prištini, iskoristio svoj službeni položaj i sebi pribavio protivpravnu imovinsku korist u iznosu od 3.355 dinara tako što je dana 23.aprila, a dok je bio angažovan na drumskom graničnom prelazu u 'Đeneral Jankoviću', da vrši naplatu takse za izlazak iz zemlje, depozit od građana koji su napuštali zemlju, naplaćivao po višim cenama od stvarne cene i na taj način stvorio navedenu razliku sa namerom da sebi pribavi imovinsku korist".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: To je već bilo jednom obeleženo, mora da ste to već pročitali. Šta to znači, ako ne znači ono šta sam ja rekao? Da li su oni dobijali potvrdu?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Da su dobijali potvrdu, da je izdao potvrdu ne bi bila podneta krivična protiv njega, ne bi bile preduzete mere i da je postupljeno po zakonu. Nije postupao po zakonu i pokrenut je krivični postupak protiv njega.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Jedna od stvari koje nam je optuženi rekao o vama je da vi sve znate o Račku i, prema tome, znate sve o onome šta se dešava u vašoj zoni odgovornosti. Recite nam samo sa da ili ne: da li je tim nesretnim izbeglicama naplaćivana izlazna taksa?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ja to ne znam da li je naplaćivana taksa. Ako je naplaćivana taksa, naplaćivana je sigurno po zakonu, po uredbi koja je tad važila. Za svakog, pa i za uzbeglice.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ja je nisam naplaćivao, sigurno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dokument govori sam za sebe.

SUDIJA BONOMI: A da li ste znali za takav zakon?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: To je uredba Vlade bila o taksi za izlazak iz zemlje, a koja je važila više od dve godine pre toga.

SUDIJA BONOMI: A kakva je to bila uredba? Šta kaže ta uredba?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Uredba sa zakonskom snagom, ne znam šta kaže, nije mi pri ruci da pogledam, ali verovatno se naplaćivala taksa za izlazak iz zemlje sa vozilom, bez vozila i tako dalje. Bile su različite tarife u tome.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Janićeviću, mi smo dobijali čudna objašnjenja od svedoka Odbrane u ovom Predmetu zašto su ljudima oduzimana dokumenta na graničnom prelazu "Đeneral Janković". Da li vi znate zašto su ljudima oduzimana dokumenta, ako su im oduzimana, na granici?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ja sam vam rekao da sam prvi put u životu čuo da su dokumenta oduzimana nakon objavljivanja ove optužnice. Granični prelaz nije bio u nadležnosti SUP-a Uroševac, već pod nadležnošću lokalne policije. Da je to neko od mojih radnika uradio i da sam znao, ja bih preduzeo, sigurno, mere.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Molim registrator 3 sa vašim dokazima.

SUDIJA BONOMI: Gospodine Najs, zar ovo nije prvi put da čujemo za naplatu takse za izlazak ljudima?

TUŽILAC NAJS: Jeste.

SUDIJA KVON: Mislim da je to vrlo važno i vrlo relevanto. Hajde da ispitamo koja je osnova za to, ako bi on mogao da nađe tu uredbu u dogledno vreme.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ja ću da pokušam da saznam nešto više o tome. Nisam bio u mogućnosti da to do sada potražim, a svedok je rekao da više ne može da nam pomaže u vezi s tim i uz vašu dozvolu ja ću sada da pređem na drugu temu zato što imam ograničeno vreme, ali ću da pokušam svakako da to potražim negde drugde, a možda i oni koju su to činili mogu sami da nam pomognu oko toga. U registratoru 3 setićete se da sam vam juče pokazao jedan izveštaj koji nije bio u vašim dokumentima, od 15. januara, u kome se navodi da je moguće da je 60 terorista ubijeno. Ako pogledamo vaš dokument pod tabulatorom 64.7, videćemo da je to izveštaj od 13. januara, a 64.8 je od 16. januara i ja sugerišem da tu imamo pristup redosledu događaja, dakle 64.7 i 64.8, 13. januar, odnosno 16. januar i vidimo da ste vi imali pristup dosijeu u redosledu događaja, dokumenata i samo želim da vas pitam da li ste ovde namerno ispustili 15. januar, jer ste shvatili da to može da vas oda.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ne, nije tačno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Časni Sude, ja sam ukazao na poentu već u samom pitanju, a ukoliko je potrebno, može da se pogleda da su isti izveštaji napravljeni, iste vrste, 13. januara i 16. januara. Sada idemo dalje sa dokumentima iz ovog registratora. U vezi sa dokazom 65, postavljena su vam pitanja uopšteno. Optuženi je ponudio sledeće objašnjenje uvaženom

sudiji Bonomiju koji je pitao da li će Radosavljačić da bude pozvan. On je u vaše ime rekao da "u vezi sa Račkom Janićević sve zna". To je rekao optuženi, niste vi rekli. Da li prihvate taj njegov opis da ste vi osoba koja zna sve u vezi s tim šta se desilo u Račku, zbog toga i prolazimo kroz sva ova dokumenta detaljno ili ste u situaciji da ne znate sve o onome šta se desilo u Račku 15. januara?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ono šta sam rekao i ono šta sam na osnovu izveštaja pročitao, to sam i rekao na ovom suđenju u proteklih pet, šest dana.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ali očigledno je da ne znate sve, da ne znate ko su bili oni koji su povukli okidače, ne znate šta Radosavljević zna, ne znate šta zna zapovednik na terenu. Ne znate šta Radosavljević zna, je li tako?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Pa, Radosavljevića ćete morati sami da pitate, ja ne mogu da ga pitam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Časni Sude, mogu li da vas zamolim da imate na umu, ako nemate u posedu trenutno jedan dokument koji sam koristio, a koji može da vam pomogne u vizuelnoj orijentaciji. Molim da se ovo stavi na grafoskop, imam dovoljno kopija da se podele, a Pretresno veće molim da pogleda tabulator 65, tačka 25. To je vrlo malo izmenjena verzija koja je već bila na raspolaganju Sudu ranije i to objašnjava svedoku pravu prednost koju donose ove izmene u odnosu na dokument 65. Ovaj dokument, gospodine Janićeviću, sa leve strane pokazuje imena ljudi koji su na osnovu dokaza Tužilaštava otišli iz kuće Sadika Osmanija (Sadik Osmani) u jarugu i bili ubijeni. S desne strane, prema dokazima Tužilaštava je spisak ljudi koji su otišli iz kuće Drite Emini (Drita Emini) kojima je rečeno da idu u jarugu, ali su oni svi pobjegli. Zelene oznake su oni za koje Jašović ili neko drugi u izjavama sugerišu da su to bili pripadnici OVK. I takođe ćete da vidite da su dvojica preživeli, a za koje se sugeriše da su bili pripadnici ili povezani sa OVK, dok su svi oni, s leve strane koji su poginuli, svi su obeleženi kao pripadnici OVK, a petorica koji su preživeli jarugu, su bili tamo na dnu. Oni su takođe obeleženi, među njima je samo jedan obeležen kao pripadnik OVK. I ja sugerišem da su to stvari koje su urađene da bi se zataškalo sve to. Ako pogledamo 65, tačka 25, to su dokumenti iz januara 1999. godine i ako pogledamo dno strane, u verziji na BHS nastavak druge stranice, vidimo da se tu pominje Enver Emini (Enver Emini) koji je dao 2.000 nemačkih maraka i iz tih razloga, da bismo bili predostrožni, mi smo označili ovo

mesto pod 25 u desnoj koloni zelenom bojom, međutim, to, u stvari, možda ništa ne menja, ali to je samo da bi ovo bio potpun dokument. Mi ćemo verovatno da nastavimo sa daljom aktuelizacijom ovog spiska, a vama želim da postavim sledeće pitanje, gospodine Janičeviću. Da li možete da nam navedete bilo koji razlog zbog kog svi ljudi koji su preživeli nisu optuženi da su bili pripadnici OVK, a oni koji su poginuli ... Ne, počecu ispočetka. Od svih ljudi koji su na osnovu dokaza bili u Račku u to vreme, da li su oni koji su preživeli oslobođeni ljage da su bili pripadnici OVK, a oni koji su poginuli proglašeni pripadnicima OVK?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: To nije tačno, gospodine Najš.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Šta nije tačno u vezi s tim?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Nije tačno da oni koji su oslobođeni, koji nisu poginuli oslobođeni odgovornosti što su bili u OVK, a da su oni koji su poginuli proglašeni članovima OVK. Operativnim radom, operativci na terenu su utvrđivali i od pozicija koje su se nalazile u samom Račku, u Petrovu, u štabu UČK, u samom štabu kod Šukri Buje, utvrđivali smo i znali smo ko se nalazi u UČK.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Možda sam nešto propustio? Ispravka koji smo mi napravili je na osnovu originalnih dokumenata Jašovića, a ne vaših dokumenata, jer ima mnogo neprevedenog materijala koji smo pokušali da sredimo, ali do sada nismo bili u mogućnosti da nađemo bilo kakav materijal koji ste ponudili vi ili Jašović, Stevanović ili Marinkovička, a koji bi pokazali da su ti ljudi koji su se spasili bili opisani kao pripadnici OVK. A ja to sugerisem iz sledećeg razloga: da ste vi zaboravili da kompletirate svoju verziju, da ste izmislili da su ljudi koji su poginuli pripadnici OVK i da ste to trebali da uradite i za preživele, ali da ste zaboravili to da uradite kako to već rade kriminalci koji izmišljaju priče. Zar to nije tačno?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Nije tačno, gospodine Najš, nije tačno i nemojte da vređate. Prvo, ja nisam kriminalac i nisam ništa izmislio. Nisam ni jednu jedinu reč izmislio. Ako je neko izmislio, izmislili ste vi mnoge stvari i mnoge stvari naopako postavljate. Na karti koju ste mi juče pokazali, na karti koju ste mi juče prikazali, molim vas ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dozvolite da vam postavim još jedno pitanje pošto nam je vreme jako ograničeno. Ja vama jednostavno prezentujem na najbolji mogući način analizirajući materijal koji ste doneli vi i Jašović,

da ti dokazi pokazuju da su ljudi s desne strane preživeli i oni na dnu leve kolone su preživeli, a ovi u gornjoj levoj koloni su poginuli. Kada se analizira taj materijal vidi se da se samo oni koji su poginuli u vašim materijalima pojavljuju kao pripadnici OVK, osim ovih nekoliko izuzetaka. Vi ste policajac. To je sve vaš rad. Molim vas da nam objasnite kako je do toga došlo? Nisam ja taj koji laže. Ja samo postavljam pitanja i iznosim mogućnosti. Recite nam kako je do toga došlo?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Kako je došlo do odvajanja, mislite, do odvajanja onih koji su bili u UČK od onih koju nisu bili u UČK? Pa oni koji su imali puške u rukama, oni koji su se borili, sigurno su poginuli. Oni koji se nisu borili, gospodine Najs, oni koji su bili u svojim kućama, bio sam u prilici da pročitam pre jedno mesec dana ili sam slušao jednog vašeg svedoka ovde koji kaže da je jedna grupa vraćena kući od strane policije i ta grupa je vraćena i toga je bilo. Vratili su ih da ne bi izgubili glavu u unakrsnoj vatri ili u borbi između terorista i policije. Ponovo kažem, da je bilo bilo kakvih planova oko bilo kakve egzekucije ili ubistava, pa koji bi taj ludak pozvao verifikatore da gledaju, tri vozila sa pet, šest članova, televizijsku ekipu i upoznao celu javnost da je u toku akcija protiv UČK. Da li može neko da objasni, molim vas, da li može neko da objasni, možda biste vi mogli da objasnite ovde, da objasnite časnim sudijama i da ih ne dovedete u zabludu? Zbog čega Verifikaciona misija i teroristi nisu dozvolili da se izvrši uviđaj tri dana? Zbog čega je ostavljeno nekom, ja ne znam kome i neću sada da imenujem, nekome tamo da manipuliše ljudima koji su poginuli, da manipuliše ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Žao mi je, moram da vas prekinem. Čuli smo dokaze. Ako želite da potkrepite svoju tvrdnju dokazima, možete to da uradite. Mi smo čuli dokaze kako su donete odluke i čuli smo da je bilo reči o jednoj protivrečnoj odluci.

SUDIJA BONOMI: Očigledno ne morate time da se bavite u odgovoru svedoku, ali da li sam ja ovde nešto propustio? Zar nije očigledno potencijalno objašnjenje ove situacije da su oni koji su poginuli bili pripadnici OVK, oni su se borili, bili su borci, oni koji su preživeli su civili.

TUŽILAC NAJS: Postoje dve tačke u vezi s tim. Mislim da je uvaženi sudija nešto propustio, jer dokazi govore da su ljudi iz kuća upućeni u pravcu jaruge ...

SUDIJA BONOMI: Ja to shvatam i shvatam da vi treba da sve to satvite zajedno da biste došli do zaključka, ali ovde sada stavljate jednu tvrdnju na osnovu ovog plana: ovi su poginuli, ovi su preživeli, ovi koji su preživeli nisu pripadnici OVK, ali jedno od očiglednih objašnjenja je ono koje je svedok već ponudio.

TUŽILAC NAJS: Time sam se bavio ispitujući ovog svedoka, ali sam na umu imao sledeće: u svim dokumentima koje smo do sada pregledali nigde se ne sugerise da su nedužni civili bili u Račku. Tvrdi se da su svi bili pripadnici OVK.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Evo ovakva tvrdnja ... Sam je svedok nekoliko puta ponovio da je, po njegovom saznanju, u Račku bilo pedesetak civila i to je upravo ovo šta ovde stoji. Ovde smo ga čuli.

SUDIJA BONOMI: Po mom mišljanju to je prilično neprimerena intervencija i čak mislim da je to namerna intervencija da bi se svedok uputio kako da odgovori na pitanje. I to se dešavalo nekoliko puta, tako da ne mogu više da ćutim u vezi s tim. Pitanje se nije ticalo onoga šta je svedok rekao ranije, već materijala, dokumenata, cela vrednost tog pitanja je umanjena vašom intervencijom.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, kada date znak da želite nešto da kažete, ja vam to dozvoljavam, jer imate pravo da uložite prigovor. Međutim, ako zloupotrebljavate tu mnogučnost, to je nešto sasvim drugo. Ako treba da uložite prigovor, to ću da vam dozvolim, da uložite prigovor pre nego što svedok odgovori, ali ako je svrha vaše intervencije da svedoku dostavite informaciju, to je sasvim neprimereno. Gospodine Najs, idite dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Svedok govori istinu, jer je svedok već to rekao nekoliko puta, da je bilo pedesetak civila. Prema tome, ja ga ne upućujem da kaže ono šta je već rekao.

SUDIJA KVON: Pustite da svedok odgovori na to. Svedok može da odgovori na pitanje. On, dakle, odgovara, a ne vi. Vi ste se dobro potrudili da odgovorite unapred umesto svedoka. Gospodine Najs, izvolite.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Želim da idem dalje, jer je zaista svrha ovog pitanja umanjena ovom intervencijom. Želim da skrenem pažnju Pretresnog veća na dokument 66.25, tu je generalno mnogo neprevednih dokumenata pa se njima neću baviti. U tabulatoru 66.25 je izjava koja je navodno uzeta od Amruša Gašija (Amrush Gashi). Kada je reč o ovom čoveku, on je mogao da vidi i moram da vam sugerišem da je ovom prilikom i ovaj čovek zaustavljen u Štimlju, kog god da je to datuma, zatraženo je da pokaže ličnu kartu, odveden je, s njim je obavljen razgovor, pripremljena je izjava koju je on potpisao, a tokom uzimanja izjave su ga sve vreme tukli palicama. To je ono šta ja tvrdim, da je to način na koji je ova izjava uzeta. Pretpostavljam da ćete da date isti odgovor koji ste dali i ranije.

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Naravno, nema to veze, nema to veze sa istinom. Prvo, nije u tabulatoru 65.25 to. To je informacija, nema izjave, ako mislite na tabulator koji ja imam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: To je bio Amruš Gaši, ali ću da idem dalje. Molim vas da pogledamo sada tabulator 66.36, moram da se uverim da je to ispravno. I iako Pretresno veće ima različita mišljenja o vrednosti ove tabele, ja pozivam da ponovo razmotrite koliko ta tabela može da bude korisna. Da li se sećate da sam vas zamolio da nam pomognete u vezi sa dečakom starim 12 ili 14 godina za koga smo videli da je poginuo, da li se sećate toga?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ako pogledate ovu izjavu koja je uvedena preko Jašovića, a to je takođe i vaš dokument 66.36, videćete u sred strane 3 verzije na engleskom, a u verziji na BHS-u mislim da je to na prvoj strani, vidimo negde na trećini da se kaže: "Mogu da kažem da su navedena lica bili pripadnici takozvane OVK u selu Račak".

SUDIJA BONOMI: 66.36?

TUŽILAC NAJS: 66.36, strana 3.

SUDIJA BONOMI: Moj ima samo dve strane.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Druga strana. Iako su imena malo različita, jer se imena tako pišu na albanskom, jasno je da je reč o istoj osobi, a osoba koja je navodno dala tu izjavu, Pretresno veće se seća da je to Nazmi Zimeri (Nazmi Zimeri) koji je bio nastavnik ovog dečaka i on se setio da je to njegov bivši učenik i da, naravno, nije bio pripadnik OVK. Ipak, u vašim dokumentima se izvode nekakvi dokazi da je taj dvanestogodišnji ili četrnestogodišnji dečak bio pripadnik OVK. Ako bi Pretresno veće pogledalo sad ovu našu tabelu, videće da je to jedini put kada se ime tog dečaka pominje, da ga bilo ko pominje ko je dao izjavu Jašoviću. Vi ne možete da kažete da je tak dečak bio pripadnik OVK, jer njegov nastavnik kaže da nije bio pripadnik OVK. Naravno da nije bio pripadnik OVK i to je samo deo zataškavanja, jer ako je dečak poginuo, mora da postoji način da se opravda njegovo ubistvo.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Ja ponovo kažem, vama ne mogu da objasnim očigledno neke stvari. 15. januara je izvedena antiteroristička akcija. Tri dana nismo mogli da izvršimo uviđaj i posle trećeg dana, posle godinu dana vi sugerišete i postavljate pitanja i dajete sami na njih odgovore, gospodine Najš. I izvodite dokaze.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najš, možda u tome ima nekog *meritum-a*.

TUŽILAC NAJS: Ja iznosim svoje argumente svedoku što je moguće brže.

SUDIJA ROBINSON: Ali dozvolite mu da odgovori na pitanje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, da, svakako, dozvoljavam mu da odgovori na pitanje. Da li želite još nešto da dodate u vezi sa ovom tvrdnjom, da se navođenje imena ovog dečaka pojavljuje u ovom drugom spisku imena i da je to samo deo zataškavanja dokaza? Da li je to vaš odgovor?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Nije bilo zataškavanja dokaza. Ni u jednom trenutku nije bilo u pitanju zataškavanje dokaza.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim da sada pogledamo registrator 4 vaših dokaza i to odmah tabulator 71. Vidite, ovo je ona hronologija koju smo gledali juče radi jedne svrhe, a sada ćemo da je gledamo zbog druge. To

je hronologija za koju kažete da joj nekako nedostaje ta poslednja strana na kojoj je vaš potpis. Ali ako pogledamo prvu stranu obe verzije, drugi paragraf, vi 29. januara, po vašim rečima to je relevantan datum, napisali ste sledeće: "Jedna četa policije iz Uroševca, od 110 policajaca, angažovana je za izvođenje akcije u Račku i pre nego što su poslata u misiju, upozoreni su da služba raspolaže operativnim saznanjima da selo Račak jeste jako uporište i glavna baza šiptarskih terorista koji su u selo dopremili veliku količinu naoružanja, koju su podelili meštanima, i koji su stavljeni u službu šiptarskih terorista" i onda, molim vas, pročitajte sledeće: "I da su lica koja su odbila da prihvate oružje, kao i žene i deca, napustili selo". Dakle, u vašoj hronologiji sugerisete, bez obzira šta ste danas rekli, bez obzira da li je to bilo vaše uverenje u to vreme ili je to bila vaša izjava u to vreme, da u tom mestu u to vreme nije bilo civila.

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: U to vreme i u tom mestu, od dve hiljade i nešto civila, rekao sam da smo raspolagali i da smo kasnije došli do saznanja da je bilo pedesetak ljudi, a da je većina stanovnika, ogromna većina stanovnika Račka, napustila selo zbog toga što su se plašili sukoba terorista sa policijom. I zbog svakodnevnih napada od strane terorista na pripadnike policije, vojsku, na građane, kidnapovanja, ubistva.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kada ste otkrili da su ti civili bili tamo, pokušavam da shvatim, vi kao policajci?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Prilikom izvođenja antiterorističke akcije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dakle, u vreme kada se pripremao ovaj dokument, prvobitno očekivanje je da ćete da pronađete puno selo, to je, u stvari, zamenjeno time da su se radile veoma opasne stvari na mestu gde je bilo 40 nedužnih civila. Gde to možemo da nađemo da je zabeleženo? Gde, gde to piše?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: A ko je rekao da je bilo 40 nedužnih civila u mestu u kome su se radile mnoge gadne stvari? Kad sam ja to rekao? Ja sam rekao da smo imali podatake, da smo imali operativne podatke da je u Račku bilo 80 pripadnika terorističke brigade. To je bilo u sastavu 161. brigade UČK. Rekao sam ko je bio komandant te grupacije, terorističke grupacije i rekao sam da je otprilike oko 100 ljudi bilo, po našim saznanjima oko 100 ljudi ukupno, u samom selu, zajedno sa teroristima.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu, možda sam vas pogrešno shvatio u vezi sa 50 ljudi. Ja sam postavio pitanje kada ste vi saznali da se ti civili tamo nalaze, a vi ste rekli kada je antiteroristička akcija bila u toku. Dakle, na osnovu vašeg odgovora koji ste dali pre nekoliko minuta, vi ste tokom akcije saznali da u selu ima nekoliko nedužnih civila. Molim vas da nam kažete u kom dokumentu, sačinjenom u relevantno vreme, to postoji?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Izvedene antiterorističke akcije, u izveštajima komandira, rukovodioca koji su tamo bili i koji je sastavni deo ove hronologije događaja. Pogledajte vi dobro, ja mislim da vi to imate sve.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodin Najs je kad je izneo ovaj dokument rekao da je on napravljen 29. januara, da ja sad ne bih postavljao neko pitanje, sugestivno, molim vas da to proverite, jer informacija koju sam ja imao je drukčija. Imate u transkriptu, kaže, "29. januara".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Mislim da se radilo o 19. Sećam se da je svedok juče rekao da je to bilo 19., ako sam pogrešno naveo datum, moja je greška. Da li ste vi sačinili ovaj dokument 19.?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: 19. januara.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Idemo dalje sada. Vidite, onaj dečak je samo jedna osoba od mnogih, međutim, ni u jednom dokumentu pre Račka ili posle Račka se ne spominje činjenica da su se tamo nalazili nedužni civili čije je interese trebalo zaštititi, zar ne?

SVEDOK JANIĆEVIĆ – ODGOVOR: Pa, ako treba hiljadu puta da ponovim, evo, ponoviči ponovo: ja ponovo kažem da ...

SUDIJA ROBINSON: Stvarno, gospodine Najs, ovo se ponavlja.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Što se tiče delova vašeg svedočenja u vezi sa Kotlinom (Kotline) i Kačanikom, time smo se već pozabavili, a ja ću sada ukratko da se osvrnem na to u tabulatorima 82 i 84. Naša analiza pokazuje da ona imena koja ste naveli ... Sad ću upravo da vam pokažem o čemu

govorim. Časni Sude, mi smo jednostavno morali da se pozabavimo materijalom onako kako smo mogli, imena koja ste vi identifikovali, imena ljudi kao pripadnika OVK, zamolio bih poslužitelja da stavi ovo na grafoskop. Ako pogledate gornji deo spiska, vidite Kući (Kuqi), Zljoku (Zloku), Redža (Rexha) i Vljaši (Vlashi), nismo uspeli da pronađemo ni jednog pripadnika ni saradnika OVK u dokumentaciju koju ste nam predočili. Ja bih hteo da vam dam priliku da kažete, ukoliko smo mi nešto pogrešno pročitali, da nam kažete da li vi imate bilo šta u vašoj dokumentaciji što ukazuje da je bilo ko od ovih osoba bio pripadnik OVK?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ja nemam to, ne mogu da se setim da li imam da upoređujem. Prvo, nemam vremena, ovaj vaš spisak sad vidim prvi put. Ali tvrdim da je u Kotlini bilo 80 pripadnika terorističke organizacije, na osnovu operativnih podataka sa kojima smo raspolagali. To je, taj podatak, sa tim podatkom smo raspolagala, baratala i Verifikaciona misija, odnosno odsek, odeljenje ko je je bilo stacionirano u Kačaniku i u Bobu (Bob).

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Mene samo zanima da li su vam poznata neka od ovih imena i da li se ova imena nalaze u bilo kojim dokumentima, a koja ukazuju na to da su ovi ljudi bili pripadnici OVK? Mislim da će vaš odgovor na to da bude "ne".

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Nemam vremena da upoređujem sa mojim dokumentima, nisam imao ovaj spisak do sada. Ne mogu da vam odgovorim ni pozitivno ni negativno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Poslednja tema, dva pitanja. Koliko je policajaca, po vama, bilo na Kosovu devedesetih godina, otprilike?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ukupno na Kosovu mislite? Na celom Kosovu?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da.

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Oko 10.000, čini mi se oko 10.000, nisam siguran.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Mi ćemo uskoro možda da vidimo jedan dokument gde se navode reči optuženog, kada je aprila 1995. godine govorio i spomenuo cifru od 100.000 pripadnika policije koji su bili na Kosovu, a kako bi se borili protiv terorizma i tu takođe objašnjava kako je potrebno da i vojska bude prisutna, budući da je strah ono šta može da

sačuva Kosovo. Da li vi prihvatate da je možda bilo više policajaca, recimo čak i 100.000 policajaca u tom periodu?

SVEDOK JANIČEVIĆ – ODGOVOR: Ja ne znam stvarno koliko je bilo na celom Kosovu, ali znam da kod mene nije bilo više od 500 policajaca. 500, sa rezervistima oko 600 policajaca ukupno, u svih pet policijskih stanica.

TUŽILAC NAJS: U redu, hvala.

SUDIJA ROBINSON: Hvala vam, gospodine Najs.

SUDIJA KVON: Ja imam jedno pitanje za svedoka. Molim da se svedoku predoči tabulator 32, u stvari, ne, samo trenutak jedan ... Tabulator 5 iz zbirke "Račak". Da, tabulator 5, a takođe i tabulator 71 iz njegovih dokumenata. Dakle, tabulator 33 iz zbirke Račak i tabulator 71 iz njegovog dokumenta, što je hronologija. Gospodine Janičeviću, da li vi imate sva ta dokumenta pred sobom?

SVEDOK JANIČEVIĆ: Jedan imam.

SUDIJA KVON: Tabulator 5 je depeša ...

SVEDOK JANIČEVIĆ: Koji je naredni tabulator?

SUDIJA KVON: Hronološki, to je tabulator 71 vaše dokumentacije.

SVEDOK JANIČEVIĆ: Imam oba tabulatora.

SUDIJA KVON: Depeša poslata 15. januara, to je depeša koju ste vi poslali oko 20.00, a pre toga je postojala još jedna depeša koja je poslata oko 14.00 tog istog dana.

SVEDOK JANIČEVIĆ: Tako je.

SUDIJA KVON: I u toj depeši se spominje da je broj ubijenih terorista najmanje 15. U tabulatoru 5 kažete da je broj ubijenih albanskih terorista otprilike 60. To je pri dnu stranice. To je gruba procena i, naravno, radi se o internoj depeši, zar ne? Ako pogledamo tabulator 71 koji je napisan 19., dakle, četiri dana kasnije, vi kažete da je broj ubijenih pripadnika OVK 40,

otprilike oko 40, zar ne? Mi smo prošli sve ove dokumente. Ova hronologija se bazira na do tada prikupljenim informacijama, tako da može da se kaže da se radi o jednom izveštaju koji se bazira na prikupljenim informacijama, za razliku od depeše koja je poslata 15., zar ne?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Tako je.

SUDIJA KVON: Ono šta me zanima i ono šta je, u stvari, meni interesantno su dva paragrafa, nakon paragrafa u kome se spominje broj. To je u depeši od 15. Tu ste napisali da je sledeće pronađeno kod mrtvih terorista, dakle: tri "Brauninga" (Browning), dva karabina, 36 automatskih pušaka, 1.802 metaka raznih kalibara, šest ručnih granata i tako dalje. E sada, taj isti paragraf se spominje i u hronologiji od 19. Moje pitanje vama je kako ste tada bili u stanju da tako precizno opišete oružje i municiju koja je tamo bila zaplenjena, ako imamo na umu da je depeša od 15, u stvari, bila jedna uopštena depeša, nije uopšte bila precizna. Da li shvatate šta vas pitam?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Shvatam i sad ću da vam odgovorim. 15. januara oko 14.00 otišla je depeša prema Ministarstvu unutrašnjih poslova i Štabu MUP-a. Ta depeša je bila informativnog karaktera i sadržala je informaciju da je akcija u toku i da je, prema prvim preliminarnim izveštajima, u Račku poginulo najmanje 15 terorista. Posle završetka antiterorističke akcije i započetog uviđaja, započetog uviđaja, od prekinutog uviđaja usledila je druga depeša. Ova depeša je sastavljena na osnovu usmenih izveštaja učesnika antiterorističke akcije, znači rukovodioca čete i komandira vodova koji su proizvoljno dali njihove, njihove stavove i njihova mišljenja, jer nisu ni oni znali koliko je tačno poginulo i u kom sektoru, a zbog toga što uviđaj nije izvršen. U hronologiji je dat prikaz da je poginulo najmanje 40 terorista, a hronologija je sačinjena nakon izvršenog uviđaja. Znači, uviđaj je izvršen i utvrđeno je u džamiji gde je pronađeno 40 tela, svih 40 tela su prebačena na sudsku ...

SUDIJA KVON: Da ...

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Samo da završim, molim vas, da vam bude još jasnije.

SUDIJA KVON: Da, da, to smo čuli i juče, gospodine Janićeviću, ali moje pitanje vama je kako ste mogli ovako precizno da opišete oružje koje je tamo pronađeno, a da niste izvršili uviđaj?

SVEDOK JANIĆEVIĆ: Oružje je istog dana, kad je teroristička akcija završena, oduzeto i preneto u policijsku stanicu. Znači nije ostavljeno pored leševa tamo gde je bilo borbe, ali 18. je ponovo, kad je izvršen ...

SUDIJA KVON: Da, to je sad pojašnjeno, hvala vam.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, sada ćemo da prekinemo sa radom. Vi ćete da imate određeno vreme za pripremu dodatnog ispitivanja. Hteo bih da iskoristim ovu priliku da vas podsetim na to da tokom dodatnog ispitivanja nema potrebe da postavljata pitanje u vezi sa svakim pitanjem koje je postavljeno tokom unakrsnog ispitivanja. To uopšte nije svrha dodatnog ispitivanja. Pogledajte svedočenje ovog svedoka i stvorite jednu opštu sliku o tome koji je on utisak ostavio tokom unakrsnog ispitivanja. Moj utisak je da je on bio relativno pozitivan, da je bio siguran u ono šta govori. Dakle, molim da fokusirate svoje dodatno ispitivanje na područja unakrsnog ispitivanja gde je možda došlo do nekih područja koja nisu baš sigurna i koja bi mogla da podupru vaše argumente i da rehabilituju svedoka. Nema potrebe da utrošite više od sat, dva za dodatno ispitivanje, a mi ćemo da nastavimo ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Samo bih zamolio, pošto je gospodin Najs maločas spomenuo neki navodni moj dokument od 1995. godine o 100.000 policajaca, da mi dostavi taj dokument, da vidimo o kakvom se mom dokumentu radi.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, izvolite.

TUŽILAC NAJS: Ja sam govorio o XXXV sednici Vrhovnog saveta odbrane koja je održana 30. aprila 1995. godine ... Izvinjavam se, 3. aprila 1995. godine, ovde negde imam izvod, to je strana 25 engleskog prevoda.

SUDIJA ROBINSON: Na osnovu ovih podataka ćete moći da nađete taj deo. Sada završavamo sa radom. Gospodine Janićeviću, vi ćete da se vratite u sudnicu u utorak 18. oktobra u 9.00. Tokom tog perioda ni sa kim ne smete da razgovarate o svom svedočenju.

Fond za humanitarno pravo